

Сакральна архітектура Центральної Європи: історичні гіпотези

Розділ 1. «Атлантида» Карпат

29.12.2009 р. на науковій міжнародній конференції в Івано-Франківському університеті права ім. Короля Данила Галицького в доповіді **«Альтернативні джерела майбутнього: Майстерні Цивілізацій»** ми наголошували, що «В Українських Карпатах, мабуть, завжди жили раси людства. До речі, фахівці вже досить давно знайшли біля містечка Королево у Закарпатті майже найстаріше поселення людини у Європі. Але їх місце у розвитку цивілізацій на Землі мабуть більш значніше і більш цікавіше для дослідників, ніж вважалось раніше». Варто згадати таких науковців, як Закарій Сітчин, який після 30 років наполегливої праці надрукував революційну для свідомості людства монографію «Дванадцята планета», а потім ще чотири - «Хронологія Землі», та Алана Елфорда, який у монографії «Боги нового тисячоліття» (1996) зробив спробу обґрунтувати вплив змін прецесії земної осі, коли здійснювався перехід від ери Тельця до ери Овна (4 тисячі літ до тепер), на використання Стоунхенджа (Англія) та Мачу-Пікчу в Перу. Багато нового і цікавого ці автори спробували розповісти Світу, але не вистачало «маленької дрібнички», а саме фактів використання попередньою расою людства майже невичерпних можливостей нашої планети.»

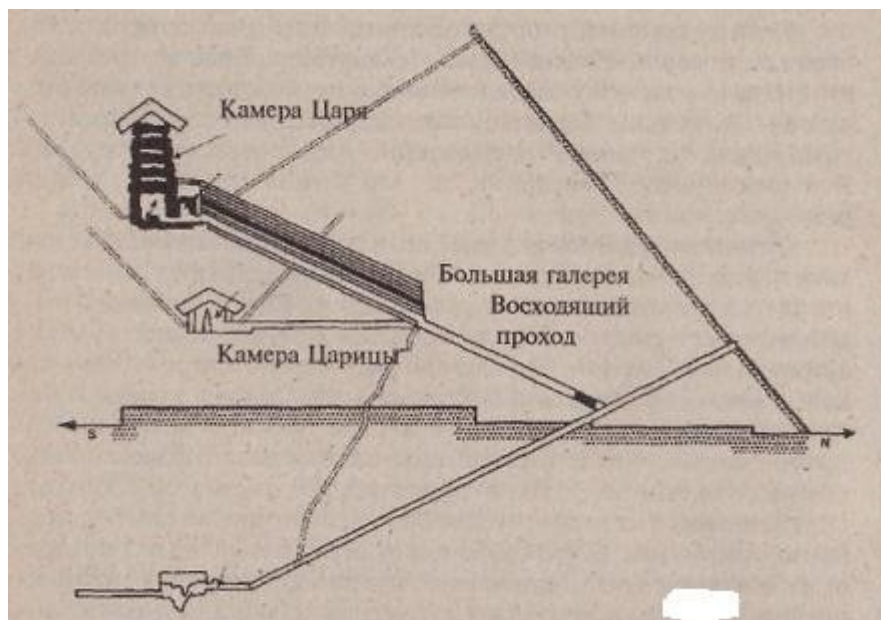
Фото1.У Карпатах у Станіславівському районі (ф.М. Кугутяка) –

«Перекриття технологічного тунелю», але казати, що зробили це тільки для здійснення обрядів – це не поважати наших пращурів. І взагалі, бачити такий не зрозумілий примітивізм там, де його не має і не могло бути.

Тоді ми прийшли до дійсно нового бачення артефактів, які збереглися в Карпатах. Сутність нашої концепції полягає у тому, що раса людства у ті часи (4000-8000 років тому) використовувала енергію більш могутню, аніж спалений, водень (водороду - по Алану Елфорду). На цю думку нас навели слідувачі рядки із «Міфів Кура», які були знайдені на шумерській, аркадській та

ассирийській мовах : «...Нінурта був розчарований, що війна закінчилась мирною угодою, а не повним розгромом противника. Тому він усю свою лють вилив на обладнання, яке залишилось в Екуре. Роздивляючись в приміщенні «камінці» (може це кристали були ? – ідея наша), Нінурта розпоряджався, що з ними робити – знищити чи взяти із собою.

Малюнок 1. Розміщення «камер царя та цариці», де ніколи не було знайдено ніяких мумій, але знайшли «багато повітряних шахт» - вузькі канали – 8х8 дюймів (20х20 см.).

Можливо, у приміщенні «цариці» він знайшов «Камінь (SHAM) Долі» - камінь із червоним відтінком. Нінурта наказав його виламати та знищити. Він пояснював, що сила каменю використовувалась, щоб «його узяти у полон, вбити, слідкувати за ним, щоб вбити». Цей камінь описується у поемі, яка присвячена Богині Нінхурсаг, таким чином – «Він дає силу, як лев, на якого ніхто не сміє напасти». В даний час загадкова ніша в «камері цариці» пуста, і її призначення ніяк не можна пояснити. Далі Нінурта піднявся по Великій галереї до «камери царя». Там він знайшов GUG – «Камінь, який знаходив напрям». «Тоді, в той день, Визначаючий долі, Нінурта витягнув камінь GUG із ніші і розбив його». Він велів також знищити запірні прилади із трьома знаками: SU – «Вертикальний камінь», KA.SHUR.RA – “Страшний, Чистий камінь, який відкриває» та SAG.KAL – «Твердий камінь, який знаходиться попереду». Потім, повертаючись по Великій галереї, Нінурта зломив і знищив, як вважав за потрібне, різнобарвні «камені», які створювали ефект райдуги. У тексті називають 22 із цих пар каменів, чи кристалів, назви інших не вдалось розібрати. В даний час в стінах Великої Піраміди, над кутом Великої галереї, знаходиться 27 пар пустих ніш, а ще одна пара – на Великій сходинці».

Отже наша зацікавленість у каменях має глибоке підґрунття. Особливо, це стало для нас безперечним після першої нашої цільової експедиції 18.05.2011 р. на Сокільській хребет у район села Бабин. Те, що ми там побачили, не залишило нас у спокою і вже ніколи не залишить.

Той камінь, який нам показав Роберт – «Кашицький камінь», або «Голова тигра» - безперечно свідчить, що це залишки старовинної інженерної споруди.

Фото 2. О.В. Васильєва-Мюллера 18.05.2011 р. *«Заключна частина інженерної споруди із проточками для циркуляції рідини» (Сокільський хребет, біля с. Бабин; Косів).*

Нас в 2009 р. ніхто не міг переконати, а після 18.05.2011 р. хай і не наважуються, що це штучне утворення, яке має дуже не просте призначення. Ви тільки подивіться на розташування цієї конструкції і на те, як встановлений останній камінь. Чому потрібен був проміжок між останнім каменем та основою ? Чому контактна площа така мала ? **Фахівці із лазерної техніки можуть цьому дати досить обґрунтовані пояснення, якщо їх залучити до співпраці.**

Фото 3. І при такому мінімальному контакті стоїть камінь тисячоліття !

Фото 4. Всі ці піскові «скелі» (вони із оброблених пісковиків) штучні; їх клали шар за шаром, а в середині зроблена сітка каналів !!

Можливо ці залишки - це наш шанс відродити екологічно чисту технологію отримання енергії для людства і зберегти екологічний баланс планети.

Фото 5. Піскові глиби від 3-7 тон і більше вражають всіх, хто їх бачить; на них безліч слідів обробки (високотехнологічної обробки) !!

Фото 6 и 7. Можливо побачити не тільки з'єднання в сітку із мережі каналів, а вставки з каменів в цих каналах !!

Справді, вивчення залишків цих інженерних споруд може дати дуже багато для сучасних високих технологій, тому що ніколи з цією метою не здійснювались мандрівки у Карпати. Всі ці споруди стоять у горах, до яких не так просто дістатись. А головне – поряд не було інтенсивного будівництва із каменю, що і зберегло величезну кількість артефактів.

Фото 8. *Ніжки-опори «голови статуї (за М.Кугутяком і це його фото)» - головної частини енергетичної споруди на цьому ж Сокільському хребті.*

Нам в 2009 р. сподобалась аналогічна конструкція (фото 8) тільки без такої низки каналів в головній частині, але яка базувалась тільки на трьох точках на скалі. Ці фотографії були оприлюднені д.і.н. М.Кугутяком, за що ми йому, дійсно, вдячні. Тому що вони вже по-іншому дають можливість дивитись на ці інженерні будівлі, де в одному місці забезпечується поступ рідини до головної частини (досліджено нами 18.05.2011 р.), а в іншому ні (див. Фото 8).

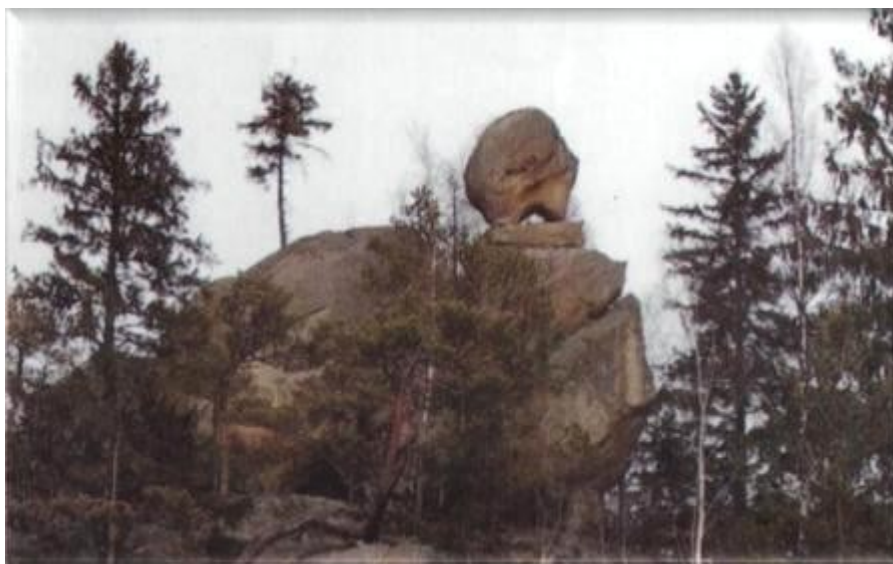
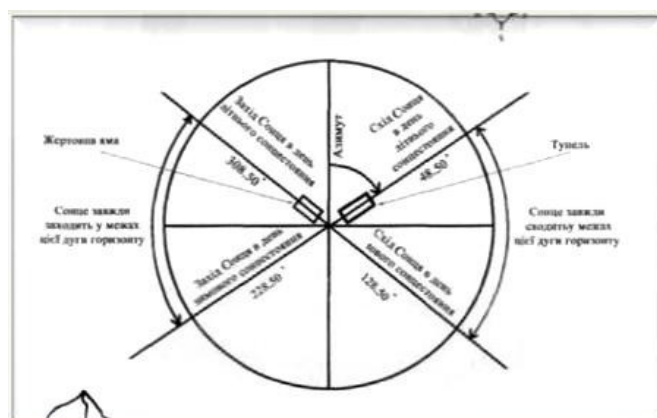

Фото 9. *Головна частини енергетичної споруди (Фото М. Кугутяка).*

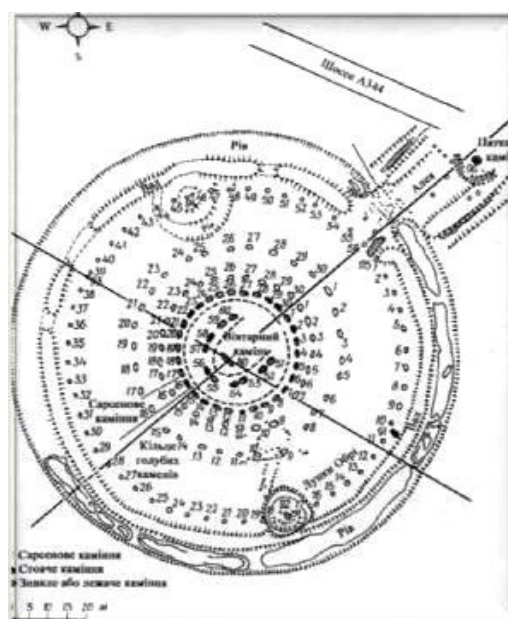

Фото 10. *Безліч виходів каналів у блоках, з яких складена споруда* (Фото О.В.Васильєва-Мюллера; 18.05.2011 р.).

У 2009 р. ми проводили паралелі між Карпатами, Єгиптом (Велика Піраміда) і Англією (Стоунхендж). Нас тоді вразила однаковість орієнтуру споруд в Англії і в Карпатах.

Малюнок 2. *У Карпатах*

Малюнок 3. *В Англії*

І ми вважали, що вони свідчать про однаковість їх призначення, яка не може бути суто науковою (обсерваторії по туристичним проспектам) чи сакральною (капища за М.Кугутяком), а носить виробничий характер з застосуванням високих і нам поки що невідомих технологій. Ви тільки подивіться на багатотонні блоки, які встановлені в Стоунхенджі (фото 11) очами людини, яка прагматично використовує свої сили і можливості, і Вам буде смішно вважати, що наші пращури для спостереження за зірками залучали багатотонні каміння, та ще витрачали, зусилля щоб їх встановити на декілька футів над землею.

Фото 11. Стоунхендж в Англії (тільки того, хто майже зовсім не розуміє призначення обсерваторії, можна переконати, що це саме вона).

Фактично ми 18.05.2011 р. підтвердили висновки доповіді 2009 року:

1. Стоунхендж не старовинна обсерваторія і не дослідницький центр, а величезне старовинне підприємство по виробництву енергії.
2. Карпати, на нашу думку, дають ключ до пізнання старовинної технології. Треба це вивчати фахівцям різних напрямів. У першу чергу, фізикам та інженерам.
3. Каміння мають велику енергетичну силу, яку 4000 тисячі років до нашого часу вміли використовувати, і, можливо, не стільки кристали, а зв'язок із землею мав значення.

Але наше розуміння феномену Карпат стало глибшим. Ми побачили реальні шляхи відродження високих технологій, які людство на деякий час «забуло». Ще нам стало зрозумілим значення Карпат для сучасної цивілізації. Тому ми іншими очами подивились на інноваційну складову збережених традицій у будівництві. І перед нами розгорнулась, дійсно, незнайома історія не тільки Карпат, а і всієї Європи.

2. Достукатись до НЕБА !

Як правило люди повертаються на місця, де вони жили раніше. До речі, це зафіксовано і в Біблії, що таке повинно відбуватись. То не могли зникнути всі знання, якими володіли будівельники споруд, залишки яких ми і досі не змогли вивчити. *Ці знання дійсно мають для людства майже абсолютний характер на цьому етапі розвитку, бо по яких вагомим причинах від них відмовились. І не стільки від знань, скільки від їх використання. Але*

неможливо суспільству бути розвинутим тільки односторонньо. Якщо були технологічні знання такого рівня, то і знання всесвіту і місця людини в ньому теж розумілись на дуже високому рівні, який ми, сподіваюсь, все ж таки зберігаємо в якомусь традиційному інституті.

Який інститут сучасної цивілізації найбільш консервативний і традиційний ?

Звісно, Християнська Церква, якій 2000 років.

А які новітні ідеї вона зберегла для людства, окрім розуміння всебічного зв'язку всіх процесів на небі і землі, майбутнього і сучасного, які виходять з минулого і пов'язані з майбутнім ?

Архітектуру. Традиційні архітектурні форми, які до останнього часу вважали зафіксованими у камені. *Але ми зараз поділяємо іншу думку.*

На наш погляд, початок традицій сакрального будівництва треба шукати не на Сході (Візантія), а швидше за все у Карпатах. Нас наштовхнули праці наших архітекторів М.Д. Масляка і З.Б.Соколовського. Вони на такому високому рівні керували студентською молоддю, що праці самих студентів, які були зроблені у 2008 р. і досі викликають зацікавленість (Petro Mikitsei, II course student, Supervisor - Maslyak M.D., an assistant professor <http://perso.orange.es/elg79/440%20Seminar%202%20part%202.pdf>).

Їх розповіді по проектуванню церков для сіл Прикарпаття і встановлення нових будівель на старих місцях за бажанням християнських громад (а всі ці місця були в старовинні часи місцями молитви дохристиянським богам) не можна було забути.

Тому праця Ярослава Миколайовича Тараса «Сакральна архітектура українців Карпат» (Львів, 2007) була нами опанована за добу, а наведені в ній факти переконали нас, що всі теорії відносно походження сакральної традиції українців Карпат зі Сходу, хибні.

Дійсно вони хибні ! Взагалі, традиції сакральної архітектури йшли не зі Сходу чи Заходу, а, навпаки, принципи побудови сакральних споруд запозичувались Сходом і Заходом у народу, який проживав у Карпатах (Гуцульщина, Бойківщина, Лемківщина).

Звідки така думка? І на чому вона ґрунтується ?

В першу чергу - на історичних фактах (реальної історії України/Гетто-Дакії), які поки ще відомі тільки у діаспорах українців в Америці, Австралії і Європі.

По-друге, виходячи із головних засад молитовної практики.

І третє, із останніх наукових досягнень, які знайшли широке використання не тільки у військовій техніці, але й в житті пересічних громадян Європи і Америки.

Почнемо з розуміння - де потрібно християнину молитись. Майже всі 100 відсотків християн основних конфесій (католики, греко-католики, православні та ін.) дадуть відповідь, що у церкві. А в якій церкві ?

І, якщо буде можливість, то вкажемо, що у такій (Мал. 4):

Малюнок 4. *Церкви. в Розтоці Великій.* 1819р. Світл. Р. Бриковського

А чому саме в такій церкві ? На це запитання переважна більшість відповість, що ця споруда їм подобається і в ній краще молитись. Більшого ми не доб'ємося своїми запитаннями. Але нам стає зрозуміло, що чимось ще дуже значущим ця Церква приваблює вірних. Чим саме?

Подивимось на Бойківський класичний тип церкви.

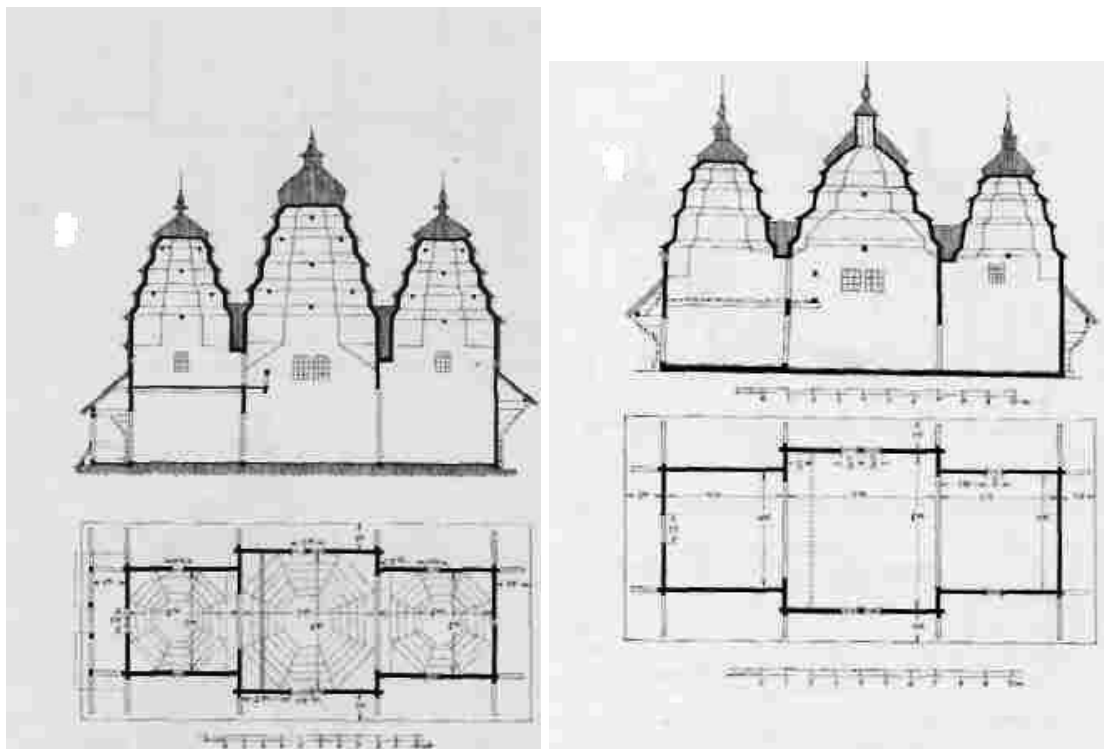
Малюнок 5 *Церква. Собору Пр. Богородиці.* Матків. 1838 р.

Навіщо така височінь ? Скільки лісу пішло на цю споруду! Якщо на малюнку 4 бачимо пропорційність і дійсно непідроблений колорит, то на малюнку 5 тієї краси немає. Хоча з нами дехто не погодиться, але така висота немає художнього

виправдання. Що спонукало до створення такої цікавої і по-своєму чарівної будівлі?

Тільки функціональність ! Споруда повинна забезпечити можливість християнам спілкуватись із вищими силами, щоб їх молитви почули. А для цього потрібно, щоб вони без перешкод досягли того рівня, де їх почують. Тому потрібно зробити резонатори, які б забезпечили спрямованість молитви і її концентрацію. Ось чому така височінь, така складність і досить досконала споруда (враховуючи всі нові знання резонансних ефектів). Якщо неможливо зробити церкву такою, як на малюнку 5, то потрібна більш досконала конструкція резонаторів, що є сприятливим і можна задовольнятися при меншій висоті церкви (Малюнок 4).

В цих конструкціях акумульовано досвід, а швидше за все знання, які нам всім потрібно ще опанувати, бо всі співвідношення при будівлі барабанів у Бойківських церквах чомусь не змінювались століттями. Їх зберігають не зважаючи на всі новомодні течії, витрати деревини, естетичні вимоги, які повинні були б дати наслідки (після знайомства з витворами архітекторів тої же Лемківщини). На будівельників ніщо не оказує впливу. Вони будують таким чином, як їм дві тисячі років тому сказали і як їх тоді ще навчили (!).

Малюнок 6 і 7. Бойківський класичний тип церкви. Зі збірки НМЛ. 1.ц. ов. Василя. Риків. 1810р. Поздовжній переріз, план, загальний вигляд. Рисі світл. М.Драгана. 2. ц. Собору Пр. Богородиці. Матків. 1838 р. Поздовжній переріз, план, загальний вигляд. Рис. М.Драгана, світл. Т. Обмінського

Ці дві церкви різних років і розташовані в різних селах, а чи багато Ви знайдете відмінностей у будівництві барабанів ? А якщо ці відмінності і знаходяться, то вони якось гармонують із об'ємами барабанів, їх незначною різницею в розрахунку як резонаторних конструкцій. Придивіться, і Ви зрозумієте, що це так.

Малюнок 8. Гіпотези щодо походження української сакральної архітектури XIX-XX століть./мон. Я. Тараса

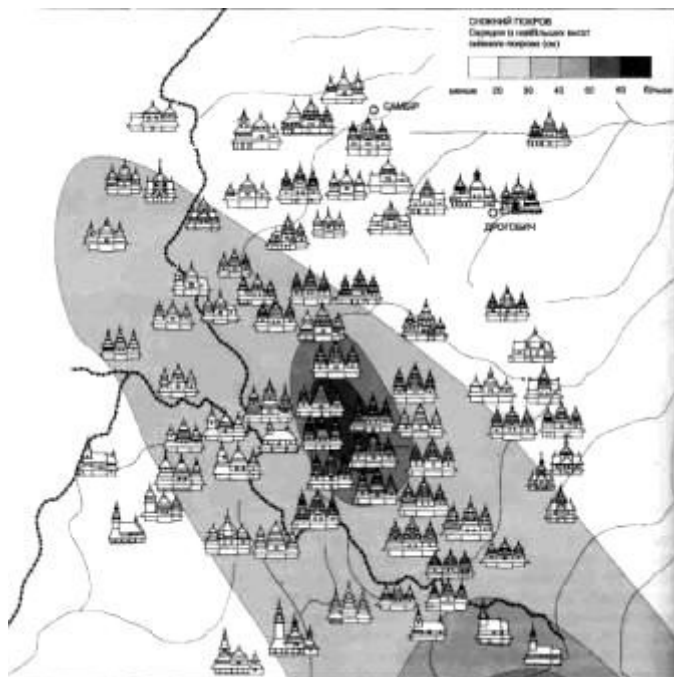
Тому всі стрілки, які направлені на малюнку 8 на Бойківську Церкву, як на похідну від якогось стилю, потрібно направити в протилежний бік, як воно і було насправді. Бо тільки глибоке знання необхідності саме такої конструкції для спілкування з вищими силами виправдовувало таку високу і складну будівлю для невеликих сіл з невеличкою християнською громадою. І ми бачимо, що далеко не всі, хто запозичив цей шлях забезпечення дієвості молитовного процесу глибоко розуміли, навіщо вибудовувати саме таку конструкцію, яка була на Бойківщині. Тому і дійшли в Китаї до пагоди. Знання великого вартують !

Мал.9 за Я.Тарасом Типи та групи церков на Бойківщині за об'ємними рішеннями: 1.П'яткова Руська, Польща, 1732 р. 2. Торки, I пол.ХУІІ ст. 3. Дусівці, 1641 р. 4. Підліски, 1665р. 5. Лісковате, Польща, 1832 р. 6. Стара Сіль. ц. Св.П'ятниці, ХVІІ ст. 7. Стара Сіль. ц. Воскресіння Христового, ХVІІ ст. 8. Морозовичі, ХVІІ ст. 9. Тинів, 1718 р. 10. Рівне (Ровень), Польща, 1780р. 11.Гошів, 1858 р. 12. Мшанець, 1762 : 13. Мала Лінина, 1742 р. 14. Бусовисько, 1780р. 15. Звір, 1792 р. 16. Чуква, 1854 р. 17. Лопушна, ХVІІ ст. 18. Нагуєвичі, 1801 р. 19.Ю.Дрогобі"-ц.Воздвиження Чесного Хреста, 1613 р. 20. Дрогобич. ц.св.Юра, кінХУ-поч. ХVІ ст. 21.Смерек, Польща, поч. ХІХст. 22.Хревть, Поль де 1787 р. 23.Жукотин, 1876 р. 24.Топільниця, ц.Успення Пр.Богородиці,1730 р. 25.Недільня, 1779 р. 26.Підбуж, 1828р. 27.Боберка Горіші ХVІІІ ст. 28.Вовче. ц.Введення Пр.Богородиці, 1680 р. 29.Явора Горішня, 1882 р. 30. Ісаї, 1663 р. 31. Ступосяни, 1787 р. 32. Боберка, 172: : 33.Вовче. ц.Різдва Пр. Богородиці, 1890 р. 34. Турка, ц.св.Миколи, 1739 р. 35. Довге Підбузьке, 1723 р. 36.Орове, 1867 р. 37. Волоса" т Польща, 1742 р. 38.Ботелька Верхня, ХVІІІ ст. 39.Яблунів, 1838 р. 40. Ільник, 1860 р. 41. Верхнє Синьовидне, 1790 р. 42. Росгоа-1882р. 43. Розтока Верхня, 1862 р. 44. Тисовець, 1863 р. 45. Сколе, ХVІІ ст. 46. Кам'янка, 1872р. 47. Труханів, 1830 р. 48. Полян, 1850 р. 49. Сіль, 1703, ХІХ ст. 50. Волосянка, ХVІІІ ст. 51. Ужок, 1745 р. 52. Сянки, 1831 р. 53. Висоцьке Нижнє, 1814р. 54. Красне 1850р. 55. Матків, 1838 р. 56.Орявчик, I пол.ХІХ ст. 57.Вишка, 1700, ХVІІІ ст. 58.Сухий, 1700 р., 1769 р. 59.Чорноголова, ХVІІ ст? 1794 60. Кострино, 1645р., 11761р. 61. Гусний, 1655р. 62. Перехресний, 1641 р. 63. Кривка, ХVІІ ст. 64.Мохнате, поч.ХІХст. 65.Кальне, 182: : 66.Тухолька, 1845 р. 67. Хітар, 1860 р. 68. Опорець, 1844 р. 69. Верхня Рожанка, 1804 р. 70. Свалява-Бистрий, 1588 р., 1759 р. 71.Канс;1792 р. 72. Воловець, ХVІІІ ст. 73. Таламаш, ХVІІ ст. 74. Гукливий, поч. ХVІІІст 75. Верхній Студений, ХІХ ст., 1804 р. 76. Рекіти, 175' : 77.Синевірська Поляна, 1817р. 78.Слобода Болехівська, 1700 р. 79. Лила, 1720 р.,1901 р. 80. Розтоки, 1832 р.

Треба щиро подякувати Ярославу Михайловичу Тарасу за дійсно науковий підхід. Він, не виходячи з нашої концепції, чесно віддзеркалив на схемі розповсюдження головних для Карпат сакральних шкіл, а ця схема підтверджує наші висновки відносно розповсюдження глибоких сакральних знань, а саме в Бойківщині, Гуцульщині та Лемківщині. І хоча далі Я.М.Тарас наводить схему, на якій показує вплив сніжного шару на конструкцію церков на

Бойківщині, але ця схема ще більше підтверджує наш висновок відносно особливостей конструкції сакральних споруд в Карпатах (див.Малюнок 10).

Малюнок 10. *Фактична залежність конструкції церков від розуміння їх глибоко молитовного призначення - новий погляд на схему Я.М.Тараса .*

Розглянемо типи церков Лемківщини, що найбільш близькі до Бойківщини.

Малюнок 11. Лемківська церква.

Св. Дмитра. Розтока Велика. 1819 р.

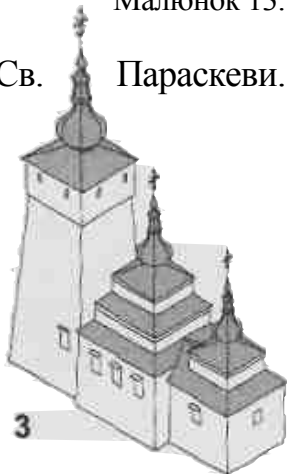

Малюнок 12. Лемківська церква.

Св. Михайла. Лосє. 1826 р

Малюнок 13. Лемківська церква.

Св. Параскеви. Устє Руське. 1786 р.

Малюнок 14. Лемківська церква.

Св. Параскеви. Квятонь. 1806р., 1811р.

Малюнок 15. Лемківська церква.

Св. Покрови Пр. Богородиці. Мікулашова. 1730 р.

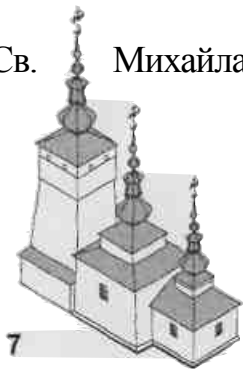
Малюнок 16. Лемківська церква.

Богородиці. Білянка. 1773 р.

Малюнок 17. Лемківська церква

Св. Михайла. Святкова Мала. 1762 р.

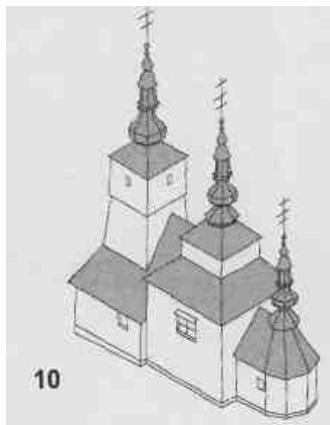
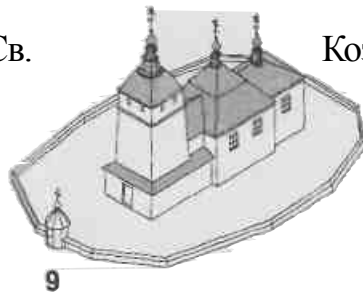
Малюнок 18. Лемківська церква

Козьми і Дем'яна. Незнайова. 1780 р.

Малюнок 19. Лемківська церква

Св. Козьми і Дем'яна. Бартне. 1742 р.

Малюнок 20. Лемківська церква в Рівне 1832 р.

Малюнок 21. Лемківська церква

Св. Богородиці в Ріпки. 1759,1801 рр.

11

Малюнок 22. Лемківська церква

Козьми і Дем'яна. Войкова. 1792 р.

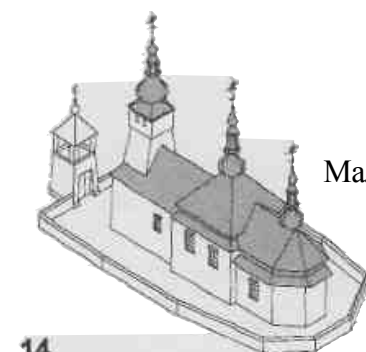
12

Малюнок 23. Лемківська церква

Св. Михайла. Дубне. 1863 р.

13

Малюнок 24. Лемківська церква

Св. Покрови Пр. Богородиці. Ястрабик. 1856 р.

14

Малюнок 25. Лемківська церква

Св. Параскеви. Пантна. 1700 р.

Малюнок 26. Лемківська церква

Св. Якова. Поворозник. 1604р., 1606р.

Проаналізувавши принципи конструкції 16 церков Лемківщини Ви можете чітко побачити, що всі будівельники зберегли основні засади будівництва бань!

Дійсно, потрібно було виховувати майстрів у непорушності пропорцій будівництва, говорячи про церковні канони. Бо все те, що зараз сприймається як традиційні елементи для прикраси церковної споруди, насправді несло більш глибоке раціональне навантаження. Тому збереження пропорцій було дійсно необхідним задля досягнення запланованого духовними керівниками європейців ефекту. Того глибокого і непереможного результату, якого людство цілеспрямовано досягає вже 2000 років.

Це ми бачимо також при будівництві дзвіниць, особливо, на Лемківщині.

3. Майстри створення чарівних молитовних симфоній – невідомі «Страдиварі» Карпат.

Щось дуже глибоке і велике у своїй простоті споріднює витвори бойківських зодчих з Римською Базилікою «Форум», яка без перебудов збереглась з дохристиянських часів і не має жодного віконця, але по центру на горі в її на півсфери перекриття є круглий отвір. Велич цієї споруди підсвідомо відчуває кожний, хто хоч на мить заходить у Базиліку.

Малюнок 27. *Велика простота Форуму (Рим, 2011 р.) – зразок на всі наступні століття.*

І не викликає подиву, що саме у Форумі знайшов упокій Рафаель.

Малюнок 28. *Саме в цьому місці Ви можете вклонитись Рафаелю (Форум, Рим).*

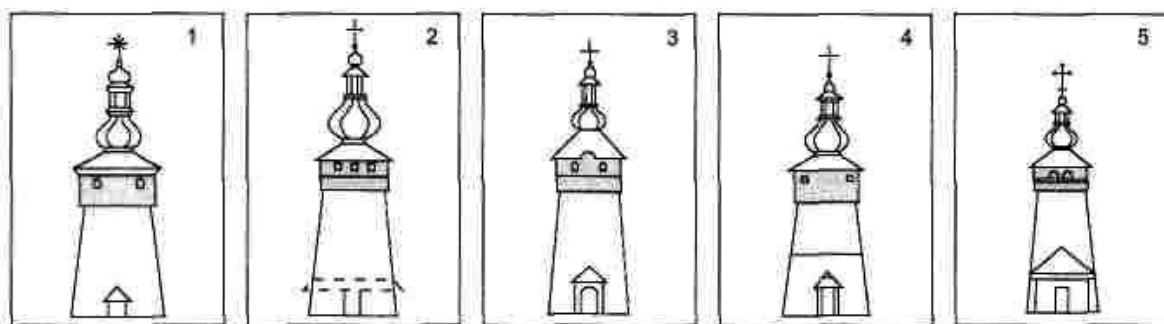
Але чому нам все зрозуміло, коли ми стоїмо в центрі Форуму і бачимо над головою синь неба ? До нас не дійшли нотатки будівельників Форуму, але їх задум нам пояснювати не треба – ми його розуміємо. Так само серцем відчуваємо правоту будівельників Бойківських «сходинок» до неба. Вони свого досягли - молитви людства в їх будівлях були почуті (!). Але чому саме таких співвідношень розмірів будівельних елементів досягли за століття до Христа і

на початку Християнської епохи?! Нам є сенс це досліджувати. Це наш шлях пізнання і впевнених кроків при розбудові цікавого і передбаченого майбутнього.

Безперечно люди півтори тисячі років тому мали низку високоефективних підходів в будівництві сакральних споруд. Вони користувались знаннями дуже високого рівня, які ми тільки починаємо опановувати.

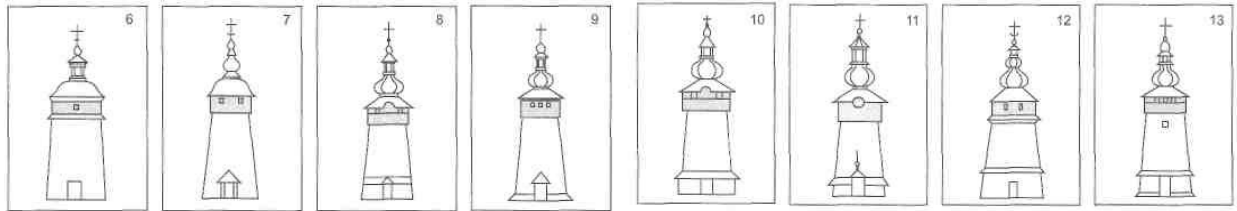
Якщо в Бойківських церквах наголос робиться на заповненні простору бань ритмікою молитовних текстів та поки що невідомою нам закономірністю перетворення цього насиченого ритмікою простору у спрямований вгору потік, то в Лемківській традиції ми бачимо щось більш суттєве. Мається на увазі наукова думка та інженерні рішення в конструкціях всіх перехідних форм від самої бані до хреста. І ці інженерні рішення найбільш вражають при розгляді схем Лемківських дзвіниць (!).

Так, розглянувши схеми дзвіниць церков: Святого Козьми і Дем'яна, (Войкова. 1792 р.) під 1 номером; Св. Козьми і Дем'яна (Милик, 1813 р.) під 2 номером; Св. Димитрія (Снітниця, 1755 р.) під 3 номером; Св. Димитрія (Чарне, 1764 р.) під 4 номером; Св. Якова (Поворозник, 1612 р.) під 5 номером, ми не можемо не відзначити існування єдиної методики розрахунку співвідношень конструктивних елементів дзвіниць. І ці співвідношення чітко спрямовані для досягнення ефекту концентрації молитов (!), а тому і розрахунки мають єдиний фундамент співвідношень.

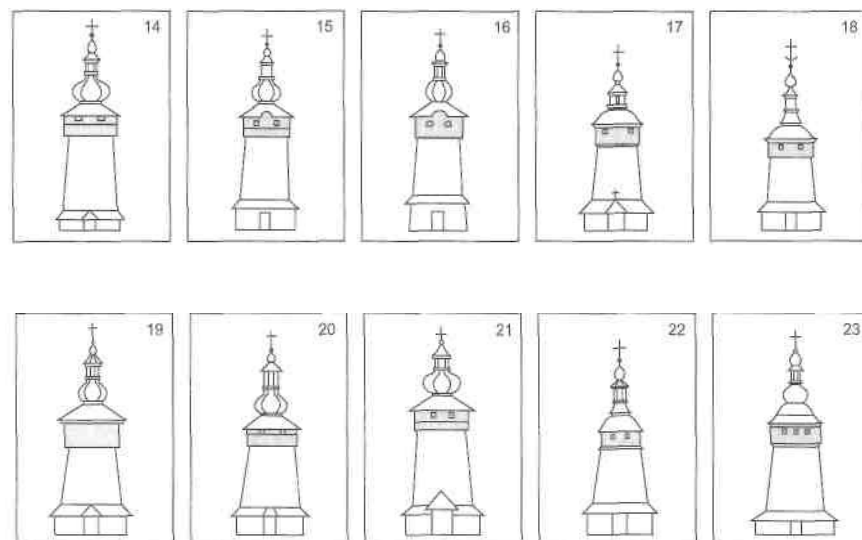
Малюнок 29. Дзвіниці Церков: 1 Св. Козьми і Дем'яна; 2 Св. Козьми і Дем'яна; 3 Св. Димитрія; 4 Св. Димитрія; 5 Св. Якова

Наш висновок підтверджують схеми дзвіниць церков: Покрови Пр. Богородиці (Ждиня. 1795 р.) під 6 номером; Покрови Пр. Богородиці (Гирова, 1780 р.) під 7 номером; Св. Димитрія (Щавник, 1841 р.) під 8 номером; Св. Димитрія (Розтока Велика. 1819 р.) під 9 номером; Різдва Пресвятої Богородиці (Ріпки, 1801 р.) під 10 номером; Св. Димитрія (Більцарева, 1760 р.) під 11 номером; Св. Козьми і Дем'яна (Тилич, 1743 р.) під 12 номером; Св. Луки (Ліщини, 1835 р.) під 13 номером.

Малюнок 30. Дзвіниці Церков: 6 Покрови Пр. Богородиці; 7 Покрови Пр. Богородиці; 8 Св. Дмитрія; 9 Св.Димитрія; 10 Різдва Пресвятої Богородиці; 11 Св. Дмитрія; 12 Св. Козьми і Дем'яна; 13 Св. Луки.

Є сенс перевірити наші висновки. Тому розглянемо ще низку дзвіниць Лемківських церков, а саме: Св. Параскеви; Св. Козьми і Дем'яна; Св. Івана Богослова; Св. Дмитрія; в селі Бартне; Св. Михайла; Св. Козьми і Дем'яна; Св. Михайла; Св. Козьми і Дем'яна; Св. Козьми і Дем'яна. Всі архітектори дзвіниць не відступили від канону, якому мабуть всі 2000 років. Фахівці повинні вивчати і досліджувати високі гармоніки та резонаторні ефекти. Але не тільки фізиками, а й мистецтвознавцями, які повинні врахувати не тільки породу деревини, з якої були збудовані ці дзвіниці, а й товщину дощок, кути під якими вони кріпились, а головне, всі товщини елементів з деревини; бо саме їх вібрації створювали «скрипичний оркестр» спільної молитви і дзвонів. Це можливо вивчити і тим самим зрозуміти наших високо кваліфікованих пращурів (!).

Малюнок 31. Дзвіниці Церков: 14. Св. Параскеви (Квятонь. II пол. XVII ст.); 15. Св. Козьми і Дем'яна (Баниця. '1737 р.); 16. Св. Івана Богослова (Мушинка. XVII ст.); 17. Св. Дмитрія (Чарне. 1787 р.); 18. в селі Бартне (XVIII ст.); 19. Св. Михайла (Святкова Мала, 1762 р.); 20. Св. Козьми і Дем'яна (Квiртне. 1837 р.); 21. Св. Михайла (Святкова Велика, 1757 р.); 22. Св. Козьми і Дем'яна (Бортне. 1842р.); 23. Св. Козьми і Дем'яна (Котань. 1841 р.).

Вивчались розміри, співвідношення, але не гармонійну «симфонію молитви» в поєднанні із церковними дзвонами та акустикою купола Церкви і

Дзвіниці із різних порід деревини. Все це потребує комплексного дослідження і ми будемо вражені тією картиною, яка відкриється. Стільки високих технологій (говорячи сучасною мовою) було використано, що дослідницька група повинна складатись з фахівців п'ятнадцяти напрямів, починаючи із акустичної фізики, квантової фізики і радіофізики, закінчуючи майстрами смичкових інструментів і фахівцями з біолокації. Всім їм знайдеться робота, і всі вони будуть мати можливість поглибити розуміння процесів, які мають місце при спілкуванні християнської громади з вищими силами.

Можна багато висунути питань, які потрібно дослідити, але безперечним є те, що досліджувати треба всі процеси які відбуваються у церковній споруді і за її межами на відстані від декількох метрів до десятків кілометрів (маючи на увазі шар повітря над церковною спорудою) на протязі всієї літургійної служби. Данні потрібно збирати з самого початку розраховуючи на комплексне вивчення всіх зафіксованих феноменів. Тоді ми і зрозуміємо всю високо-технологічність Лемківської сакральної архітектури, її науково – симфонічне звучання спільної молитви християнської громади в Церкві, побудованої із традиційної для Карпат деревини - бука і дуба. Тієї особистої краси, якої буде досягати молитва саме в цих Церквах (їх можна розглядати, як особисті скрипки для молитви), яку доповняють старовинні дзвони (можливо відроджені по старовинним технологіям виробництва), швидше за все не будуть знайдені ніде у світі. Тому що такого всебічного інтелектуального підґрунття не створювало людство ніде, окрім Карпатського регіону. І це не наше припущення, а вже науково підтверджений факт.

Отже, можна зробити один головний висновок, що ті знання, які вкладались в роботу виробничих конструкцій, які ми бачили на Сокільському хребті, були використані і при розбудові християнських храмів, у тому числі і їх дзвіниць, коли для досягнення затребуваної цілі підключали і дзвони.

4. Вплив Церков-«скрипок» для «молитовних симфоній Карпат» на сакральну культуру Східної і Центральної Європи.

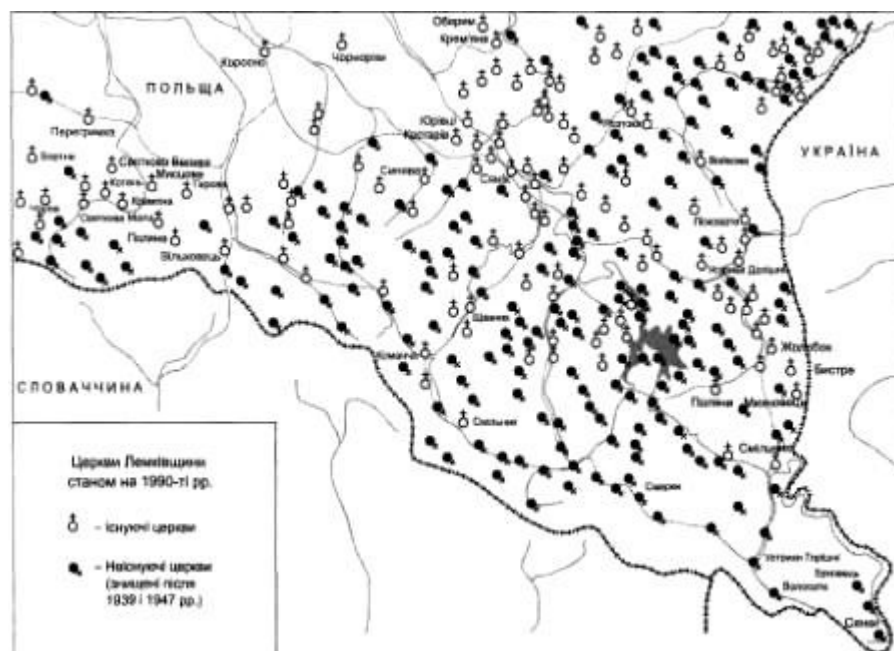
Зрозуміло, що не ми перші звернули таку пристрасну увагу на дерев'яні Церкви-«скрипки». Ще граф О.Уваров вважав, що "церкви Галичини служили взірцями як для церкви св. Іллі в Києві, так і для всіх інших християнських храмів, які могли існувати на Русі до остаточного прийняття Християнської віри" [5], а це було сказано у 1876 р. І майже в той же час (1882 р.) галицький граф В.Дідушицький звертав увагу на архітектуру Карпат: "Легковажно ми проходимо повз ті дерев'яні будівлі, **бачачи в них твір забутих селянських теслярів**, а читаємо з пошаною про дерев'яні архітектурні твори Швеції і Норвегії, Китаю і Японії, **не бачимо те, що маємо під рукою наші церкви цікавіші може і кращі від тих заморських речей** (вид. моє – О.В.-М.; а задум був не теслярів !)"[7]. Через 50 років чеський дослідник Флоріан Заплетал підкреслював у 1923 році, що дерев'яні церкви Карпат можуть бути "**славою, гордістю й радістю кожного народу**"[6]. Але ніхто, тоді не побачив того, що не можливо нам сьогодні не бачити

у епоху майже всебічного використання мирного лазера (від лікування очей до проєкцій у небі під час грандіозних шоу), спеціальних акустичних ефектів і створення ефекту присутності за тисячі кілометрів від центру подій.

І що найбільш вражає – це кількість цих споруд, яких на Бойківщині, Гуцульщині та Лемківщині нараховувалось до 2500 (!). І це на досить невелику кількість населення ! Б. Януш відмічав, що на початку ХХ ст. нараховувалось 2345 пам'яток церковної архітектури [8]. Ярослав Тарас наводить дуже цікаву карту, на якій позначені діючі і знищені Церкви-«скрипки» на Лемківщині станом на 1990 р. (див. Малюнок 32).

Дійсно Церков-«скрипок» було дуже багато знищено. А чому ? Що вже не потрібно боротись за збереження людства ?! Що ми вже самі спроможні протистояти всім викликам всесвіту ? Хто так міг нерозумно віднести до самої можливості існування людини на Землі? Яким потрібно було бути недорозвинутим керівником щоб розпочати самознищення !

Цікаво, майже ніхто не міг пройти спокійно мимо цього феномену перемоги розуму людства над всіма загрозами і викликами сучасного і майбутнього.

Малюнок 32 *Церкви Лемківщині станом на 1990-ті рр.. за Я.Тарасом [4].*

Так відомий брюсельський архітектор Dhuieque, бувший голова бельгійського товариства архітекторів пише: "Деякі з сих дерев'яних конструкцій [в архітектурі церков.—Я.Т.] з високими дахами справді великий "алюр". Я справді з дивом знайшов у них форми, що здибаються у тих самих пропорціях у фламандській архітектурі XVII ст. Чи то простий випадок чи наслідок спільного

23

східного впливу: от що було б цікаво висвітлити" [4].. Професор Ecole du Genie Civil [Інститут цивільних інженерів у м. Генрі.— *Я.Т./* Cloquet пише: "Для мене се [дерев'яні церкви.— *Я.Т./* справжнє відкриття. **Яка інтенсивна цивілізація і який постійний обмін думок з Заходом і вами [українцями.— *Я.Т./* мав місце в XIII-XIX століттях!** (вид. моє — О.В.-М.; але не тільки у XIII-XIX ст., а набагато раніше !) [4]. Дійсно, значно раніше наукові досягнення Гетто/Дакків-українців у Карпатах вплинули на сакральну архітектуру всієї Європи.

Можливо краще за всіх іноземців висловився росіянин В. Келсієв, подорожуючи по Галичині у 1866-1867 рр.: "З-поміж усіх подиву гідностей Перемишля, жодна не зробила на мене такого враження, як маленька церковка Різдва Богородиці на Болоню... Це старенька церква (збудована 1655 р.), яку незабаром розберуть, бо біля неї поставили нову, муровану, **така цікава й така цінна під археологічним оглядом, що якби я мав для цього засоби, то закупив би її в тутешнього духовенства і поставив би її в Москві чи Петербурзі, на подвір'ю якого-небудь музею, під скляним куполом"**(вид. моє — О.В.-М.) [4].

Дійсно, було чому вражатись . Ви тільки подивитесь на т.з. багатозаломні бойківські Церкви-«скрипки» із середини. Які високоякісні інженерні рішення щоб «достукатись до НЕБА»! Яка досконалість ! Ці рішення можливо тільки втратити, а дійти до них шляхом поступового еволюційного відбору кращих, майже не можливо і за тисячоліття.

Малюнок 33. Перехресні балки (грядові хрести) в багатозаломних бойківських церквах.
Ліворуч Церква«скрипка» Св. Миколи. Кривка. XVIII століття ; Ліворуч Церква-«скрипка»
Св.Михайла. Тисовець. 1863 р.

Треба зазначити, що в бойківських церквах, де найвищі верхи, перехресні балки або сволоки ставилися на кількох рівнях. У чотирьох рівнях поставлені сволоки у церкві Зіслання Святого Духа, с Нижнє Висоцьке (1814 р.) [9]; у церкві Миколи, с. Кривка (поч. XVIII ст.) [10]; у церкві Михайла, с. Росохач (1882 р.) [11].

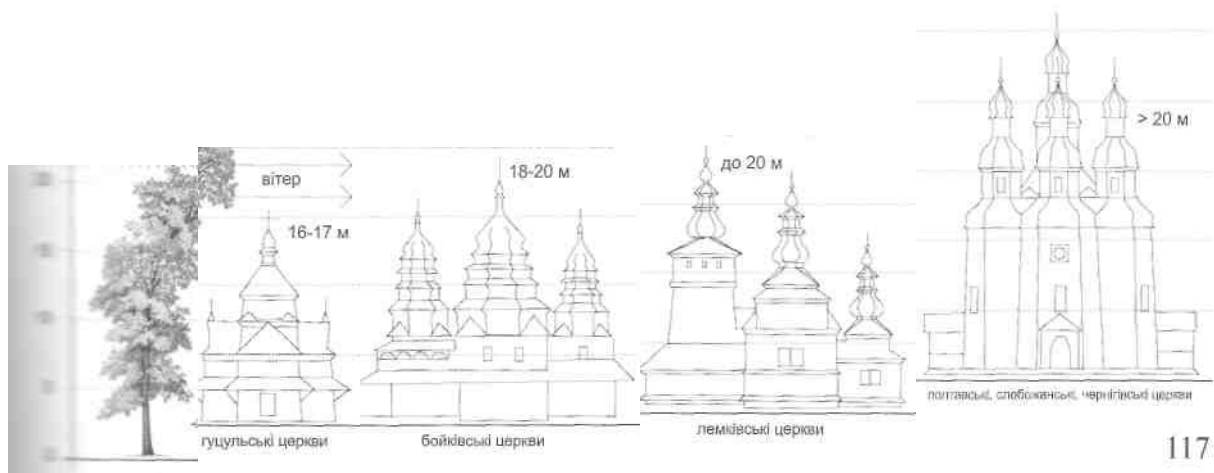
Саме на це звертає увагу і архітектор Ярослав Тарас [4]. В своїй монографії Ярослав Тарас підкреслює, що у давніх церквах, таких як у с. Радруж (XVII ст.) [12], Потелич (перша пол. XVI ст.) [13], де є тільки один залом, «робилася спеціальна просторова конструкція із скоб-балок, **що стримувала натиск вітру ...** (вид. моє – О.В.-М.)» [4].

Так що всі, заломы у бойківських Церквах-«скрипках» є тільки для того, щоб протистояти вітру ? А взагалі, як пояснюється архітекторами така височина Церков-«скрипок» і досконалість інженерних рішень ?

Можна погодитись із українським архітектором Ярославом Миколайовичем Тарасом і з його посиленням на Віцену в слідуючому вислові: «За підрахунками І. Віцени, в деревах тиск вітру на стовбур у 15 разів менший, ніж на крону. **Багатоступінчаті верхи з поясами жорсткості, центричність композиції забезпечили стійкість церковній споруді навіть при небезпечних вітрах у вигляді циклонів.** Для надійності, щоби не було розхитування верхів церкви під час вітрів, народні майстри ставили ще **сволоки, грядові хрести, перехресні балки, які, поряд з основною функцією стримували внутрішню розпірну силу, також скріплювали верхи та запобігали їхньому хитанню ...** (вид. моє – О.В.-М.)» [4].

Але якось зовсім непереконливо сприймається такий вислів: «Спостереження за дією вітру на окремі дерева й лісові масиви показали, що місцеві екотипи (дерев), форми з гребінчастою та дашковидною кронами стійкіші проти вітровалів. Помічено також, що ступінчатий намет краще пристосований і до дії вітру, і до опадів. **Природний відбір стійких форм проти вітровалів народні майстри застосовували в сакральному будівництві.** Сьогодні він став основою захисту лісів від них. **Церкви з багатозаломними верхами на Бойківщині почали будуватися в XVIII-XIX ст.,** час їхнього розповсюдження збігається з часом масового знищення та заміни материнських лісів (ялиново-буково-дубових) на смерекові. (вид. моє – О.В.-М.)» [4]. Якось непереконливо...

Невже, щоб досягти висоти 17-20 метрів Церков-«скрипок» на Гуцульщині, Бойківщині та Лемківщині майстри використовували природний відбір і ступінчаті – багатозаломні верхи пов'язані тільки з вітровими навантаженнями і масовим знищенням та заміною материнських лісів (ялиново-буково-дубових) на смерекові?

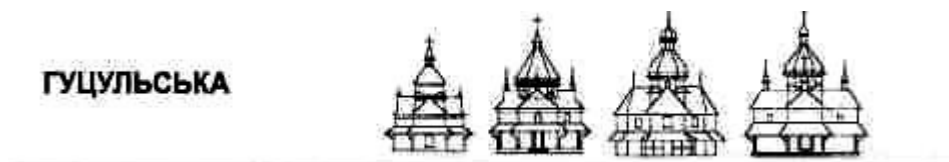

Малюнок 34. *Висота Церков«скрипок» на Гуцульщині, Бойківщині та Лемківщині, а також Церков на Чернігівщині* /мон.Я. Тараса [4].

Щось не зв'язується. Скільки потрібно було часу, щоб природним відбором дійти до такої досконалої конструкції сакральної споруди? **Мабуть, майже стільки, скільки потрібно було б удосконалюватись мавпі, щоб стати людиною.** Самий факт існування тисяч Церков-«скрипок» в Карпатах не можна вважати привнесеним якоюсь неавтохтонною традицією. Тільки глибоко зрозуміла і глибоко сприйнята мета могла підштовхнути народ на таке високе служіння, коли на невеликій території створюються єдині у глибинному задумі, але різні за методиками використання високих знань, архітектурні стилі. Стилi, які не запозичені, а які запозичували і, мабуть будуть запозичувати. В першу чергу, це Бойківська школа (див. Малюнок 35), потім Гуцульська школа (див. Малюнок 36) і Лемківська школа (див. Малюнок 37).

Малюнок 35. **Бойківська школа**, яка має паралелі з дохристиянським Форумом (Рим, 2011).

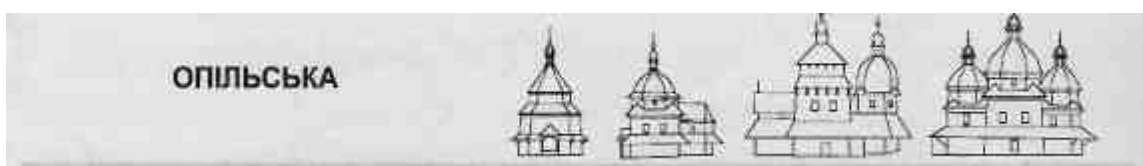
Малюнок 36. **Гуцульська школа**, яка дійсно сприйняла більш глибоко вплив дохристиянського Форуму (Рим, 2011).

Малюнок 37. **Лемківська школа**, яка зробила суттєвий крок в сакральній архітектурі, виходячи із її прямого призначення.

Всі інші школи, які виокремили архітектори у тій чи іншій мірі вбирають в себе елементи цих трьох шкіл. І чим ближче до Карпат, тим ці елементи краще проявляються.

Особливо це відчутно у зразках так званих шкіл: Опільської, Передкарпатсько-Подністровської та Волинської (див. Мал.38-40).

Малюнок 38. Опільська школа

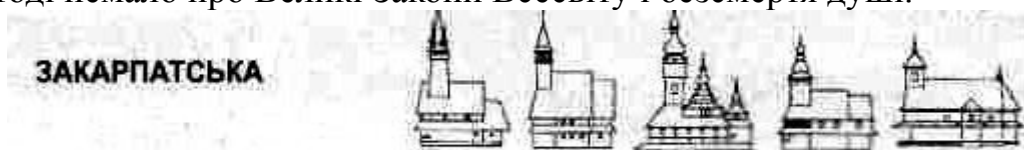

Малюнок 39. Передкарпатсько-Подністровська школа.

Малюнок 40. Волинська школа.

Вже в Закарпатті (Мал.41) ми бачимо, що починають відходити від канонів, а на Буковині (Мал.42) цей відхід особливо вражає. Як тут не згадати боротьбу українців-Гетто/Дакків за Буковину-Траянову Даккію після її втрати у 105 р. в боротьбі із Римом, яка була заселена населенням з Римської Імперії, яке й гадки тоді немало про Великі Закони Всесвіту і безсмертя душі.

Малюнок 41. Закарпатська школа.

Малюнок 42. Буковинська школа.

Малюнок 43. *Карта Римської Імперії після захоплення Гетто-Дакії (після 105р.) на оборонній стіні в Римі (від Колізею до Траянової Колони; 2011).*

Інше ми бачимо в так званих школах : Подільській школі, де є вплив на думку архітекторів Сходу і Заходу (Мал.44); Наддніпрянській школі, т.з. Київська і середньодніпрянська (Мал. 45); Полтавській школі (Мал.46); Черніговській (Черніговсько-Сіверська) школі (Мал.47); Слобожанській (Західна, Центральна /Охтирська/, Лиманська, Східна) школи (Мал.48).

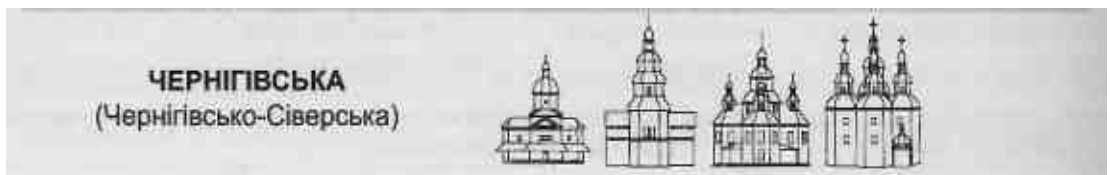
Малюнок 44. Подільська школа.

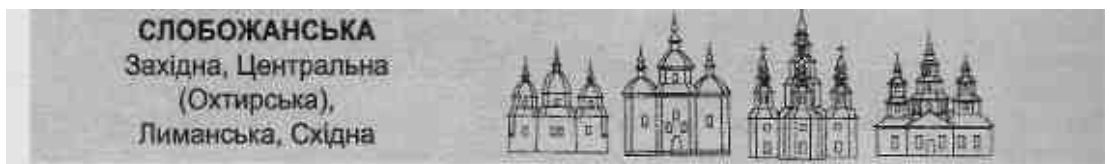
Малюнок 45. Наддніпрянська школа.

Малюнок 46. Полтавська школа.

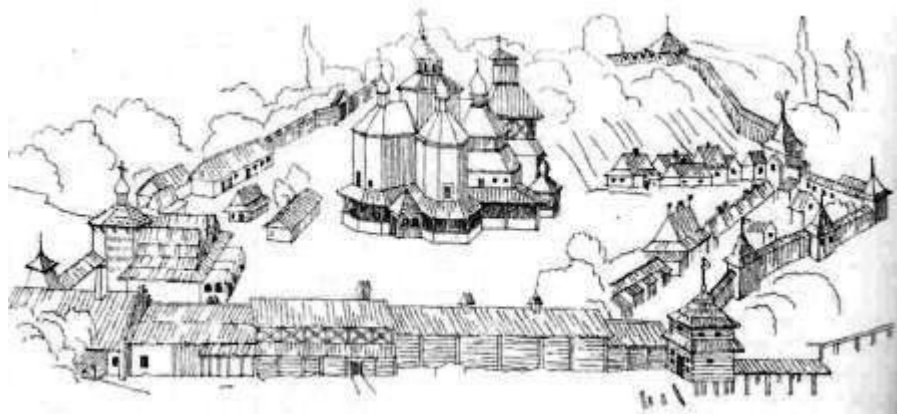

Малюнок 47. Чернігівська школа.

Малюнок 48. Слобожанська школа.

Не можна не побачити, особливо, у Полтавській школі (Мал.46), Чернігівській школі (Мал.47) та Слобожанській школі (Мал.48) поєднання підходів Лемківської школи у будові верхів із Бойківською традицією створення велетенських об'ємів, спрямованих вгору. А це поєднання швидше за все відбулось завдяки високому розумінню взаємозв'язків людської історії з подіями у Всесвіті, яке прийшло на землі Гетто/Дакків-Українців у 271 р. із німецькими вояками, яких запросили для боротьби із Римом. Вони ж створили на теренах Східної Європи державну автономію, т.з. Лицарський Орден «Готія-Запорізька Січ», яка існувала до 1775 р., традиції котрої потім не один раз відроджувались: у Козачому Азовському Війську (1828-1866 рр.), в діяльності металургійних комбінатів «Руський Провіданс» і «Нікопольський завод» (1898-1920 рр.); а з 30-х років XX століття в ММК «Азовсталь», ММК ім. Ілліча, ПО «Азовмаш» і Азовському морському пароплавстві (АМП), що було доповнено у роки незалежності України діяльністю ВЕЗ «Азов» і створенням багатопрофільного акціонерного об'єднання «МК ім. Ілліча» (1994-2011рр.).

Малюнок 49. Межигірський монастир поблизу Києва. За рис. 1651 р. Собор Спаса.
1606 р. **Фундатором була Запорізька Січ.**

Як впливала Запорізька Січ /Готія на будівництво сакральних споруд можна побачити на малюнку 49, де зображено Межигірський монастир, зроблений на замовлення керівників самого Східного Лицарського (козачого) Ордену. Можна впевнено стверджувати, що це замовлення вплинуло на всі п'ять перелічених нами архітектурних шкіл (Подільську, де вплив Сходу тільки намітився, Наддніпрянську, так звану Київську, Полтавську, Черніговську та Слобожанську).

Але найбільш цікаво розглянути, хоча б ретроспективно, вплив високого рівня духовно-природничих знань Гетто/Дакків-Українців і Казаків/Готів на сакральні традиції на Сході і Заході.

Краще самих європейців ніхто не скаже. Тому, на відміну від архітектора Ярослава Тараса, ми не будемо говорити про Західні джерела української сакральної архітектури, а будемо говорити про запозичення ідей української сакральної архітектури майстрами Заходу.

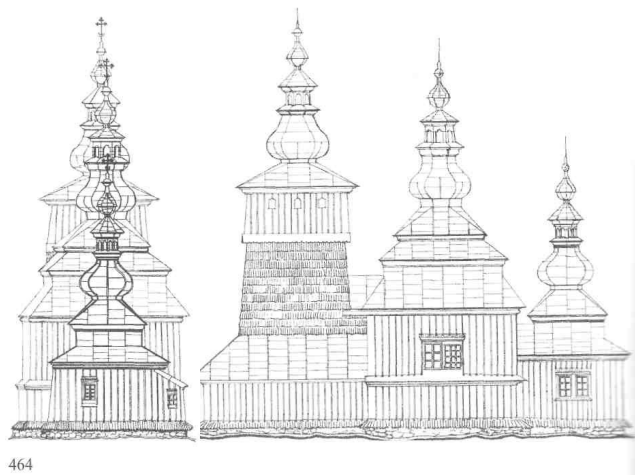
Це ми бачимо на малюнку 50: будівля верхів у сакральних спорудах стає все більш далекою від задуму творців перших сакральних споруд в Карпатах по мірі віддаленості від Бойківщини та Лемківщини.

Нам стає зрозумілим, чому у Польщі зустрічаємо таку досконалу споруду Лемківської Церкви-«скрипки» (див.Малюнок 51), яка не тільки ні чим не відрізняється від споруд Лемківських Церков-«скрипок» в межах сучасної території України, а й спонукає нас згадати всі історичні трагедії із переселенням українців-Гетто/Дакків з їх історичного регіону розселення до областей , які були на той час у межах України. Стільки було цих переселень із-за миттєвих інтересів геополітиків, то тільки сакральні будівлі про це нагадують нащадкам про їх дійсно історично-рідну землю, де молився Великий Народ і до якого вони мають етнічне відношення.

Дерев'яне тисячоліття. 1. Дерев'яне будівництво Європи (за Н. Phipps, 1931 р.). 2. ц. в Брункеберзі (Brunkeberg, Norwegen), 1349 р. 3. ц. в Боргунді (Borgund, Norwegen), XII ст. 4. ц. в Урнесі (Urnes, Norwegen), XI ст.

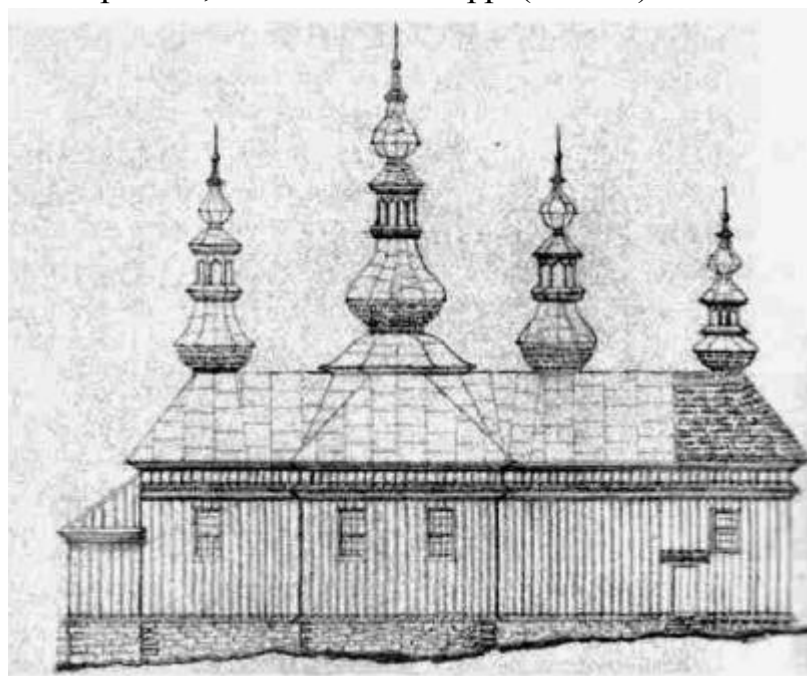
Малюнок 50. Вплив інноваційних рішень Церков«скрипок» на сакральну архітектуру Західної Європи [4].

464

Малюнок 51. Церков«скрипка» Козьми і Дем'яна. Крапна. Польща 1778, 1782рр.

Таку ж, майже Лемківську Церкву«скрипку» бачимо і в Команьчі (Польща), яку теж намалював А. Варивода, але в 1800-1803 рр. (Мал.52).

Малюнок 52. Церков-«скрипка» Покрови Пр. Богородиці. Команьчі. Польща 1800-1803 рр. Рис.А.Вариводи [4].

Якщо Ви зрозуміли всі викладені в статті гіпотези о тенденціях в сакральному будівництві, вивчили малюнок 50 і ознайомились з малюнками з 35 по 48, то можна поставити такий невеличкий експеримент. Дайте відповідь на запитання – де на Вашу думку розташована ця сакральна споруда, яку Ви бачите на малюнку 53, в якій країні?

Малюнок 53. **В якій країні побудована ця сакральна споруда ?**

Можна поставити трохи складніше завдання. В якій країні є такого типу (як на малюнку 54) сакральні споруди ? При не змозі відповісти, спростимо завдання. Де розташовані ці сакральні споруди (Мал.53, 54) на Заході чи на Сході ?

Малюнок 54. **В якій країні побудована ця сакральна споруда ?**

Безперечно, всі дадуть майже однотайно відповідь, що на Заході. З більш точнішим окресленням регіону. З назвою країни, буде складніше. Тому ми ставимо запитання, яке підштовхне до правильної відповіді: – «На Вашу думку, в якій частині Європи можна побачити такі сакральні дерев'яні споруди (Мал.55, 56), може вони колись були в одній країні?»

Малюнки: 55(ліворуч); 56 (праворуч). *В якій частині Європи можна побачити такі сакральні дерев'яні споруди, може вони колись були в одній країні?*

Будемо сподіватись, що відповіді переважної більшості, прочитавши цю статтю до 32 сторінки будуть вказувати на західні кордони України, а саме на Польщу, Чехословаччину та Угорщину. А що стосується розподілу по окремим країнам, то тільки малюнок 53 більшість віднесе до Угорщини, якщо, дійсно, уважно розглянули Закарпатський архітектурний стиль (по результатам досліджень в Україні). Дійсно це є дерев'яні сакральні споруди в країнах на західних кордонах України, а саме на малюнку 53 – церква в Воросмарті (Vorosmart) в Угорщині, на малюнку 54 – церква в Сирині (Syrin) в Польщі (1305 р.), на малюнку 55 – церква в Мікульшицях (Mikulskiitz) в Чехії (1530р.), а на малюнку 56 – церква в Гервартів (Herwarto) в Словаччині (1500 р.).

Може нам це тільки здається, що був майже чітко сакральними спорудами зафіксований регіон розселення українців-Гетто/Дакків, а насправді всі сакральні будівлі з деревини тільки віддзеркалюють Західну і Східну традиції будівлі Церков ? Може всі наші вказівки, на т.з. Церкви-«скрипки» на Бойківщині, Гуцульщині та Лемківщині, це тільки наше необґрунтоване припущення, яке ніяк не підкріплено дослідженнями фахівців ?

По-перше, як вказував З.Глогер на типовий вид малопольського костелу (див. Малюнок 57), важко знайти в ньому суттєві відмінності від Лемківської школи. Хоча при уважному розгляді бачимо втрату частини знань, але тільки чистини (!).

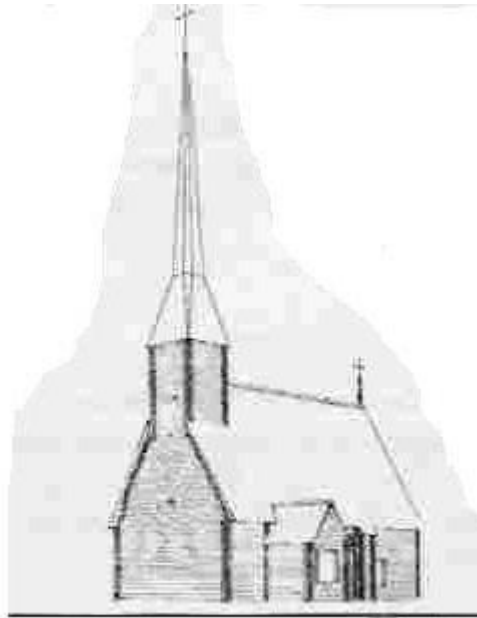

Малюнок 57. Типовий малопольський костел XVIII ст. (За З.Глогером) [4]

В наш час непорушності європейських кордонів треба зауважити, що Лемківщина це не тільки надбання сучасної України, а й сучасної Польщі (див. Малюнок 58). Тому на інтелектуально-духовний спадок Гетто/Дакків мають права майже всі народи Центральної Європи і всі країни Європи де компактно проживають нащадки Гетто/Дакків. Це стосується не тільки Польщі, Словаччини та інших держав, з якими сучасна Україна має кордони, а й більш віддалених країн. Таких країн, де і вплив високих технологій будівництва сакральних споруд з Карпат був не таким потужним, де тільки ледве дотримувались форми (Малюнок 59). Це ми спостерігаємо в Фінляндії.

Малюнок 58. Розміщення основних варіантів лемківських церков за дослідженнями Р.Бриковського [4].

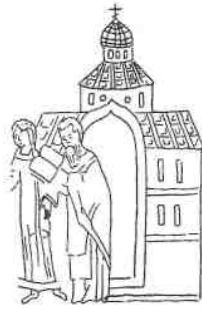
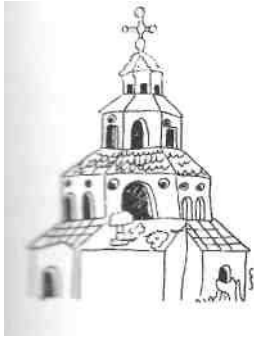
Малюнок 59. *Церков. в Хайлуото (Hailuoto).* Фінляндія. 1622р.

В інших країнах втрата знань була більш глибока. Та що казати, якщо з роками і будівлі дерев'яних сакральних споруд в країнах недостатньо заселених українцями-Гетто/Дакками, були повністю втрачені. І це не наші вигадки, а визнання закордонних фахівців. Ярослав Тарас наводить такий факт, що через "Звідомлення Віденської комісії охорони пам'яток мистецтва і старовини" світ у 1860-70-х рр. дізнається про те, що **знищене в Західній Європі дерев'яне сакральне будівництво існує в Галичині**. Дійсно, багато було зроблено у цьому плані В. Площанським (1867 р.) в його нотатках про церкви у селах Вівня, Волоща, Опорець, Лавочне, Тернава, Корчин, Хитар, Кальне, Тухолька, Плав'є, Орявчик, Тисовець, Славсько та інших [14]. Постає запитання, хто не буде знищувати інтелектуально-духовні здобутки, - той, хто їх самостійно надбав, чи той, хто їх без праці отримав ?!

Відповідь не може мати альтернатив. Тому ми сьогодні можемо впевнено констатувати, що створення дерев'яних Церков-«скрипок» для спілкування віруючого з вищими силами – це був інтелектуально-духовний подвиг українців-Гетто/Дакків (і не тільки пращурів сучасних українців, а і народів майже всієї Центральної Європи), які знайшли шляхи для утримання моральних засад нашої цивілізації у той дуже важкий для людства час, коли не досить розвинута морально (м'яко кажучи, а фактично аморальна в сімейно-побутовому плані) Римська Імперія розширювала свій вплив правової системи і досягнення у транспортному будівництві (дороги, мости) на весь світ, підкорюючи безліч народів.

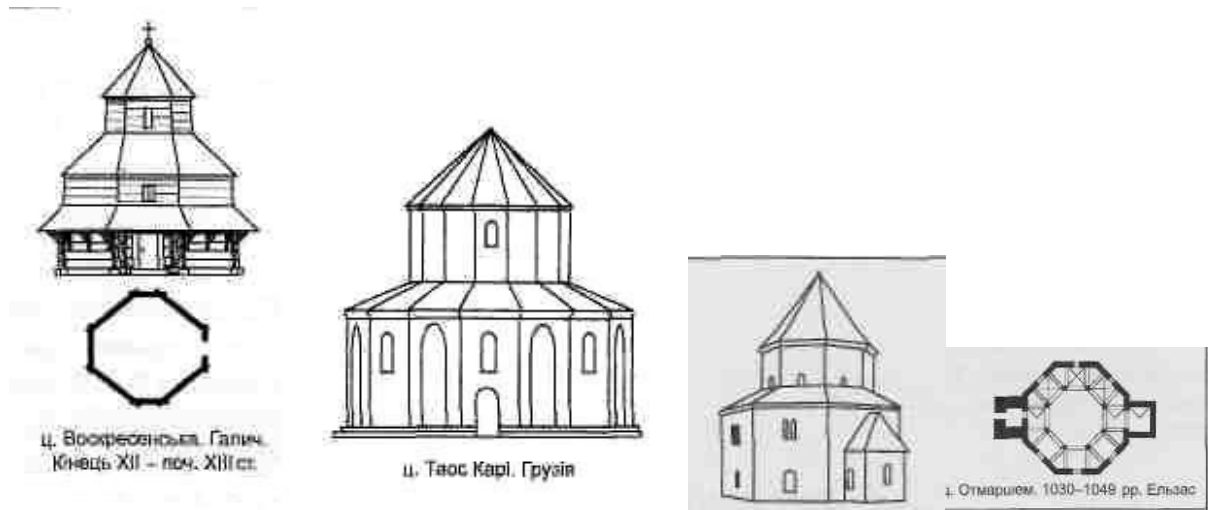
І останнє питання. А як вплинули ці досягнення Карпат на Схід? Що відбувалось там у сакральному будівництві? Що було запозичене?

Скоріше за все, є сенс розглянути так звані ротонди, які будувались майже по всьому світові, і, особливо, на Сході.

Малюнок 60. *Зображення дерев'яних церков на рукописах, згідно з якими вони "поставлені". Праворуч - Зображення дерев'яної ротонди в рукописі "Житіє Бориса і Гліба".*

Це великий подарунок долі, що збереглась у Галичі сакральна споруда (ц. Вознесіння Господнього у с. Крилос (Галич). XII—XIII ст.), яка за формою є первинною, на нашу думку, по відношенню до мурованих споруд в Грузії, в Ельзасі.

Малюнок 61. *Єдиний підхід у Центрі (Церков-«скрипка» у Галичі), на Сході (Грузія, Таос Карі) і на Заході (в Ельзасі, 1030-1049 рр.)*

Ярослав Тарас пише, що за двадцять останніх років археологи виявили три великі дерев'яні будівлі світського призначення: багатокутна ротонда в с. Шевченково (розбивочний діаметр 12 м), зруб-семерик на долі княжого Галича ур. Четверки (довжина 16,5 м, ширина 13,5 м) [15].; каплиця-ротонда діаметром 10 м біля княжого Галича в ур. Воскресенське (XIII ст.) та храм-ротонда у с. Олешків Рогатинського району Івано-Франківської області з діаметром розбивочного кола 18,5 м. [16,4]. Він зауважує, що круглі стіни ротонд з великими діаметрами розбивочного кола без особливих труднощів можна було перевести на полігональні. Будівництво полігональних зрубів було відоме місце-будівельній школі при спорудженні язичницьких культових храмів і світських будівель [17, 4]. Не можна не згадати і про Олександрівську церкву-ротонду на Хортиці (!), в якій збережені всі ті ідеї і задуми, які ми бачимо в Бойківських та Лемківських Церквах-«скрипках».

Малюнок 62. *Олександрівська церква-ротонда на Хортиці*

У 2007 році фахівці Прикарпаття писали, що «**дерев'яні церкви Галичини були настільки оригінальні, що в ХХ ст. вони стали не тільки об'єктами вивчення вітчизняних і зарубіжних дослідників архітектури та мистецтва, але й особливо цінними та самобутніми експонатами дерев'яної архітектури, за якими "полювали" місцеві та сусідніх держав етнографічні музеї** (вид. моє – О.В.-М.) [17, 4]. Але ці ж дослідники зауважують, що "Поза межами українських етнічних територій опинились найкращі зразки лемківської сакральної архітектури, які можна зустріти в етнографічних музеях і на курортах Чехії, Словаччини, Польщі: церкви св. Михайла (с. Медведівці, поч. XVIII ст., з 1927 р. у Празі), св. Михайла (с. Глинянець, XVII, XVIII ст., з 1931 р. у с. Кунчиці, Моравія), Успіння, +Пр. Богородиці (с. Оба-ва, поч. XVIII ст., з 1931 р. у с. Нова Пака, Чехія), св. Михайла (с. Мала Поляна, друга пол. XVIII ст., з 1929 р. у с. Градец Кральови), св. Миколи (с. Збой, 1766 р.) і Богородиці (с. Мікулашова (Никльова), 1730 р., з 1926 р. на Бардіївському курорті Словаччини); а також у Києві та Ужгороді: церкви Покрови Пр. Богородиці (с. Плоске (Канора) 1720 р., з 1975 р. в Києві), св. Михайла (с. Шелестове, 1777 р., з 1927 р. в Мукачеві, а з 1976 р. в Ужгороді) і т.д." [17, 4]. У Львівському музеї «Шевченківський гай», поза межами своїх етнографічних районів опинилися церкви Бойківщини, Гуцульщини, Буковини, Покуття: церкви Св. Миколи (с. Кривка, 1763 р.), Святої Трійці (с. Клокічка, 1774 р.), Параскеви (с. Стоянів, 1822 р.), Св. Михайла (с. Тисовець, 1863 р.), каплиця (с. Ялинкувате, поч. 1752 р.), Святої Трійці (м. Чернівці, 1774 р.)» [17, 4].

Така увага і бажання мати зразки мистецьких витворів не стільки данина етнографії, скільки повага до непізаного, але дійсно великого, що дуже важко збагнути тим, хто ніколи не боровся за краще майбутнє для свого народу і для всього Світу.

5. Статистика, яку важко традиційно пояснити.

Польські і українські фахівці наводять такі цікаві данні, що «**менше двох відсотків усіх греко-католицьких храмів, у межах Речі Посполитої, складали муровані церкви, що будували, в містах і містечках. Це мізерна частка порівняно з**

дерев'яними церквами та польськими мурованими костелами, яких на той час було 50% (вид. моє – О.В.-М.)» [18]. Ярослав Тарас вказує, що «незважаючи на те, що Львівська та Перемишльська єпархії були малі за площею, вони мали найбільше церков. У Львівській було 2194 дерев'яних, 60 мурованих і 252 не визначених за матеріалом церков, а у Перемишльській — відповідно 1189, 26 і 36. Для порівняння вкажемо, що в Луцькій було всього 114 церкви, Холмській — 542, Володимирській — 489.» [4]. А Колбук доповнює такою інформацією — «80 відсотків містечок на Русі... були дуже малими осередками, заняттями жителів були сільські професії, і міщанами там були жиди» [19], які, до речі, будували дерев'яні синагоги. І для більшою переконливості у такому дійсно незрозумілому з традиційної точки зору «розквіті» будівництва Церков-«скрипок» можна посилатись на статистику, яку вважав за необхідно навести архітектор Я. Тарас .

Характеристика єпархій греко-католицької церкви станом на 1772 р. [4].

Єпархія	Кількість деканатів	Кількість парафій в одному деканаті	Кількість парафій в єпархії	Середня площа парафії	Середня площа деканату (тис. км ²)	Середня кількість вірних у парафії	Кількість вірних у єпархії
Києво-Віленська	55	45	2716	82	4,8	664	1804388
Полоцька	27	22	601	128	3,0	1273	765154
Львівська	71	35	2508	18	0,7	320	800000
Луцька	45	27	1143	30	0,8	434	495930
Володимирська	18	29	489	63	1,6	498	243600
Перемишльська	31	40	1252	19	0,8	240	300220
Холмська	22	24	542	39	1,0	293	158880
Пінська	10-12	20-24	201	119	2,0	423	85103
У середньому	Близько 35	Близько 30	1181,5	62,2	1,8-1,9	518	
Разом	Близько 280	242-246	9452				4653275

У деканатах Перемишльської та Львівської єпархій складала відповідно 40 і 35..

Навівши цю статистичну таблицю, яка переконливо свідчить, що будівля Церков-«скрипок» (тільки в такій, створеній по глибоко науково-виваженим співвідношенням резонансній сакральній будівлі, спів молитви досягав досконалої краси і сприймався, як того було треба) є єдиним ефективним шляхом при малій кількості вірних у парафії досягати реального молитовного ефекту, Я. Тарас вказує: «Щодо поділу парафій між селом і містом, то основна їх кількість належала селу: у Львівській — 2179 (86,9%, а у Перемишльській — 1160 (92,7 %))» [19]. Тому ми повністю погоджуємося з висновком Пана Літака, що «сакральна архітектура в Галичині Україні мала селянський характер» [20]. Тільки самотніми джерелами можна пояснити таку схильність дотримуватись раз і назавжди встановлених канонів при створенні дерев'яних досконалих Церков-«скрипок», які не могли бути створені еволюційним шляхом на такій величезній території, а були, швидше за все, створені із такими досконалими формами майже відразу, за 20-40 років . І саме тоді, коли Гетто-Дакки використовували інженерів Риму (отримували їх, як «подарунки», а фактично як данину від Риму в 1 столітті нової ери) для будівництва укріплень проти Римської Імперії. Їх майстерність не могли не використовувати для будівництва таких важливих державних об'єктів - споруд для спілкування з

вищими силами; ефективно працюючих споруд (зрозуміло, що в літописах Візантії цього не має, тому що визнавати за собою запозичення основ сакрального будівництва не дуже хотілось!). Тому всі винаходи в будівництві Церков-«скрипок» потрібно розглядати у плані впровадження досконалих інженерних рішень, які на той час були у Римлян (!). Це винаходи не простих копіювальників (з мурованих прототипів, яких тоді і не було, а крім Форуму), а творців перед якими було чітко поставлено завдання і які розуміли, добре розуміли, що вони будують (створять). Тільки високим рівнем розуміння щодо призначення сакральної споруди; не стільки неосмисленим духовним настроєм, а більш науковим розумінням трансформації молитовних вібрацій у високу молитовну мелодію вдячності за створений і розквітаючий Світ, можна пояснити створення феноменів Бойківської, Гуцульської і Лемківської шкіл сакрального будівництва Церков-«скрипок».

І останнє, якщо українські і польські фахівці (безперечно, що Гетто-Дакки є пращурами саме цих двох глибоко споріднених народів) так одноставно свідчать про розповсюдження будівництва Церков-«скрипок», то як можна припустити, що їх будівництво було після знайомства із мурованими зразками? Все було дійсно навпаки, і статистика розповсюдження саме таких досконалих Церков-«скрипок» про це свідчить.

Потрібно було знайти залишки будівель, яким від 4000 до 8000 років, щоб зрозуміти шляхи розповсюдження сакральних знань а архітектурі світу.

Висновки

З вище викладеного можна зробити слідуючі загальні висновки:

1. Стоунгендж не старовинна обсерваторія і не дослідницький центр, а величезне старовинне підприємство по виробництву концентрованої енергії, як і Карпати.

2. Карпати дають ключ до пізнання старовинної технології, треба тільки вивчати фахівцям різних напрямів, в першу чергу, фізикам та інженерам.

3. Каміння мають велику енергетичну силу, яку 4000-8000 тисяч років до нашого часу вміли використовувати і можливо не стільки кристали, а зв'язок із землею має значення.

4. Головним носієм енергії в цих старовинних інженерних спорудах була якась рідина, для підвищення тиску якої робились вставки із того ж матеріалу, з якого створений увесь комплекс (з пісчанників; кремієва основа).

5. Без допущення створення велетенських інженерних споруд не можливо пояснити сліди високотехнологічної обробки майже на всіх брилах і каміннях, а особливо, на верхньому камені, який вже тисячоліття стоїть майже на мінімальній площі дотику до скелі, яке теж скоріше за все штучна (складена із великих брил).

6. Сліди розумової високотехнологічної діяльності є майже на всіх відомих і невідомих залишках інженерних будівель у Карпатах (це скоріше за все є і у Татрах), що свідчить про, дійсно, особове місце цих будівель в історії людства.

7. Останній верховий Камінь на «Кащицькому камені» (т.з. «Голова Тигра») настільки цікавий і залишає таке переконливо враження про його призначення,

що залишається тільки дивуватись, що ці запитання виникають у 2011 році, а не виникли ще 60 роках ХХ століття.

8. Сама найстаріша організаційна структура, яка витримала випробування часом, це Християнська Церква, яка зберегла для сучасного людства традиційні архітектурні рішення в сакральному будівництві, зафіксувала в їх співвідношеннях найвищий рівень ще нами не опанованих знань.

9. Традицій сакральної архітектури йшли не зі Сходу чи Заходу, а навпаки принципи побудови сакральних споруд запозичувались Сходом і Заходом у народів, які проживали в сучасних Карпатах, на Гуцульщині, Бойківщині та Лемківщині.

10. Тільки функціональністю, а саме створення високої молитовної симфонії (яку бажано щоб почули вищі сили), можна пояснити особливості будівлі Бойківських, Лемківських та Гуцульських Церков.

11. Вплив високих знань у Карпатах-Татрах був практично на всі архітектурні стилі Світу, але від канонів відступали (їх не дуже пояснювали; та і не розуміли), тому і дійшли у Китаї до пагоди і т.п.

12. Наукові дослідження Ярослава Тараса відносно розподілу конструкцій церков по регіонах з виокремленням шкіл сакрального будівництва на практиці підтверджують нашу концепцію відносно значущості Бойківської, Лемківської та Гуцульської шкіл.

13. Аналіз конструкцій 16 церков Лемківщини та особливостей будівництва дзвіниць свідчить про наукову насиченість канонів їх будівництва, яку вдалось майстрам зберегти до нашого часу, дійсно, -«яка інтенсивна цивілізація...» (проф. Cloquet із Ecole du Genie).

14. Складна конструкція 20-25 метрових церков Карпат, в першу чергу, мала метою дотримання необхідних для високо резонаторного ефекту співвідношень, а не протидію вітровалам.

15. Втрата сакральних знань будівельниками на Буковині тісно пов'язана з реальною історією України-Гетто/Дакії, коли після поразки від Траяна народ залишив у 105 р. свої місця і подався до Карпат, а Римська Імперія заселила ці землі своїм населенням, яке і гадки не мало про Великі Закони Всесвіту і безсмертя душі.

16. Праці дослідників розповсюдження сакральних шкіл чітко доказують глибокий позитивний вплив практики будівництва Церков«скрипок» на Бойківщині, Гуцульщині та Лемківщині на традиції дерев'яного та мурованого будівництва і на Заході, і на Сході.

17. Фактично ми виявили єдиний підхід у будівництві т.з. ротонди не тільки в Галичині, Києві, Хортиці (Лицарський «Готсько-Казацький» Орден), Ельзасі (Німеччина), а і в Грузії (Таос, Карі).

18. Статистика підтверджує наші висновки відносно розповсюдженості будівництва Церков-«скрипок» в Західній Україні і Польщі.

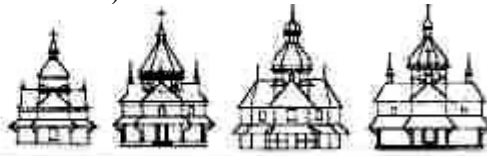
19. Гіпотеза про створення головних сакральних шкіл в 1 столітті за рахунок використання досвіду римських висококваліфікованих інженерів (фактично світовий інженерний досвід) для створення провідних шкіл сакрального будівництва в Карпатах має право на життя.

БОЙКІВСЬКА

Малюнок 35. Бойківська школа, яка має паралелі з дохристиянським Форумом (Рим, 2011).

ГУЦУЛЬСЬКА

Малюнок 36. Гуцульська школа, яка дійсно сприйняла більш глибоко вплив дохристиянського Форуму (Рим, 2011).

ЛЕМКІВСЬКА

Малюнок 37. Лемківська школа, яка зробила суттєвий крок в сакральній архітектурі, виходячи із її прямого призначення.

Тому можна зробити один головний висновок, що ті знання, які вкладались в роботу виробничих конструкцій, які ми бачили на Сокільському хребті, були використані і при розбудові християнських храмів, у тому числі і їх дзвіниць, коли для досягнення потрібної цілі підключали і дзвони.

Потрібно було знайти залишки будівель, яким від 4000 до 8000 років, щоб зрозуміти шляхи розповсюдження сакральних знань в архітектурі світу.

Література

1. Alexander Vasiljev-Muller Discovery **-I saw these engineerings constructions !**
<http://azov-academy.ucoz.org/publ> 2011.
2. Alexander V. Vasiljev-Muller **Alternative sources of the future: Workshops of Civilizations** [http://perso.orange.es/elg79/N-angl-Gr-Idea%2029-12%20Microsoft%20Office%20Word%20\(2\).pdf](http://perso.orange.es/elg79/N-angl-Gr-Idea%2029-12%20Microsoft%20Office%20Word%20(2).pdf) 2009.
3. Элфорд Алан Ф. Боги нового тысячелетия. —М.: Вече, 1998.- 528 с. (Великие тайны)
4. Тарас Я. Сакральна дерев'яна архітектура українців Карпат: культурно-традиційний аспект. — Львів: ІН НАНУ, 2007. — 640 с.
5. Уваров Л. С. Объ архитектуре первых деревянныхъ церквей на Руси // Труды II Археол. съѣздав Петербург*.— Вып. I.— СПб., 1876.— С. 23.

6. *Zapletal F.* Dfevene chramy jihokarpatskych Rusinu // Podkarpatska Rus.— Praha, 1923.—S. 117-121.
7. *Dzieduszycki W.* Budowle drewniane na Rusi //Przegląd Archeologiczny.— Lwow: Nakladem Towarzystwa archeologicznego krajowego, 1882.—Zesz. I.— S. 17.
8. *Януш Б.* Інвентар деревляних церков Галичини.— Львів, 1917. Рукопис // ІЦЦА України у Львові.—Ф. 309.^{тм} Оп. 1—Спр. 218.—Арк. 218
9. *Драган М.* Українські деревляні церкви...—Ч. 1.— С. 31, 33, 37, 57; Ч. 2.—Іл. 44, 80, 204.
10. Так само.—Ч. 1.— С 33,57,90; Ч. 2,— 1л. 9,46,48.
11. Так само.— Ч. 2.— Іл. 9, 47, 80, 100.
12. Так само,—Ч. 2.—Іл. 47, 160.
13. Так само.— Ч. 2.— Іл. 48, 152
14. *Площанский В.* О монастырях и церквях Дрогобычских // Научно-литературный сборник Галицко-Русской Матицы.— Львов, 1867.—С. 179-187; *Його ж.* Некоторые села Галицкой Руси // Литературный сборник, издаваемый Обществом Галицко-Русской Матицы.— Львов, 1870.—С. 31-88.
15. *Томенчук Б.* Дерев'яні храми Галицького князівства // Скрипторій історичної прози.— Львів, 1997, —Т. 6. —С 519-525.
16. Так само.
17. Так само.— С. 524.
18. *Litak S.* Kosciol lacinski w Rzeczypospolitejokolo 1772 roku.— Lublin, 1996.— S. 70-77.
19. *Kolbuk W.* Koscioly wschodnie w Rzeczypospolitej...—Tab. XIII.
20. *Litak S.* Kosciol lacinski w Rzeczypospolitej...— S. 67-70; *Kolbuk W.* Koscioly wschodnie wRzeczypospolitej...— S. 51.

Те що залишилось для дослідження.

По-перше, є сенс вивчати розміри, співвідношення, поєднуючи це із гармонійною «симфонією молитви» разом із церковними дзвонами та акустикою купола Церкви і Дзвіниці із різних порід деревини. Все це потребує комплексного дослідження.

По друге дослідницька група повинна складатись з фахівців п'ятнадцяти напрямів, починаючи із акустичної фізики, квантової фізики і радіофізики, закінчуючи майстрами смичкових інструментів і фахівцями з біолокації. Всім їм знайдеться робота, і всі вони будуть мати можливість поглибити розуміння

процесів, які мають місце при спілкуванні християнської громади з вищими силами.

По третє, досліджувати треба всі процеси які відбуваються у церковній споруді і за її межами на відстані від декількох метрів до десятків кілометрів (маючи на увазі шар повітря над церковною спорудою) на протязі всієї літургійної служби. Данні потрібно збирати з самого початку розраховуючи на комплексне вивчення всіх зафіксованих феноменів. Тоді ми і зрозуміємо всю високо-технологічність Лемківської сакральної архітектури, її науково – симфонічне звучання спільної молитви християнської громади в Церкві, побудованої із традиційної для Карпат деревини - бука і дуба.

В четверте, фахівці в архітектурі вже накопичили стільки дослідницького матеріалу, що можливо його проаналізувати в плані запозичення (Мал.33) вдалих конструктивних рішень (чисто інженерно-будівельний аспект) будівельниками Церков-«скрипок» в Карпатах і Татрах в першому столітті Християнства із практики створення інженерних споруд в Римській Імперії. Ці пошуки підтвердять нашу гіпотезу відносно залучення світового інженерно-будівельного досвіду для реалізації наукомісткого задуму духовних керівників Гетто-Дакії, що обґрунтує поширення досконалих інженерно-будівельних рішень у трьох світових архітектурних школах і їх дотримання на протязі тисячоліть.

БОЙКІВСЬКА

Малюнок 35. Бойківська школа, яка має паралелі з дохристиянським Форумом (Рим, 2011).

ГУЦУЛЬСЬКА

Малюнок 36. Гуцульська школа, яка дійсно сприйняла більш глибоко вплив дохристиянського Форуму (Рим, 2011).

ЛЕМКІВСЬКА

Малюнок 37. Лемківська школа, яка зробила суттєвий крок в сакральній архітектурі, виходячи із її прямого призначення.

Реальні маршрути (після уточнення на місці у Косові) – У Варіант

**Храмове Свято Успіння Пресвятої Богородиці – Енергетичні ДЖЕРЕЛА
МАЙБУТНЬОГО: Християнські традиції в минулому і сучасності**

Запрошуємо в чарівне Серце Карпат - на Гуцульщину –до Церкви Св. Василя Великого у Старому Косові та до Церкви Різдва Пресвятої Богородиці у містечку Криворівня, а також до міста Косів, де є також залишки «Енергетичних Старовинних Споруд» на Сокільському Хребті.

Маршрут з 27 серпня по 30 серпня 2011 р.

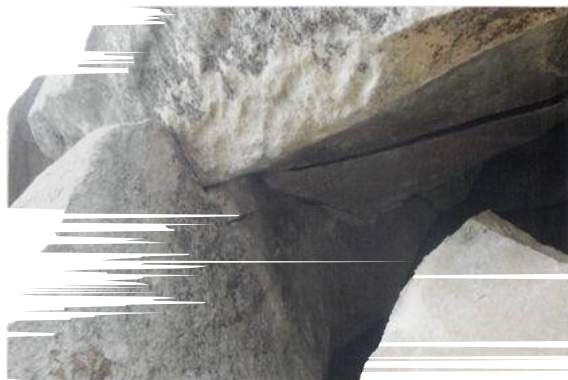

Протягом мандрівки Ви будете мати змогу прийняти участь у Храмовому Святі **Успіння Пресвятої Богородиці у Старому Косові** та відвідати християнську літургію в старовинному дерев'яному храмі у містечку Криворівня в Церкві Різдва Пресвятої Богородиці, а також відчутти глибину розуміння головних засад Християнства.

Ви побуваєте у музеях Гуцульщини і будете мати можливість придбати автентичні сувеніри Косівщини. А головне – самі побуваєте на старовинному місті, де стародавні Європейці, ще задовго до народження Христа використовували енергію Землі, як це робили і в Стоунхенджі, і в Єгипті, і в Мака-Пікчу.

Протягом туру Ви побачите в ранкових променях сонця те, що мешканці Європи бачили декілька тисяч років тому. І ми сподіваємось, що Ви після цієї подорожі будете спроможні їх зрозуміти, а головне – ніколи вже не побачите в інженерних виробничих спорудах «неолітичну обсерваторію».

Весь тур просякнутий духом поваги до розуму і праці Європейців, які жили і творили на теренах Центральної Європи на початку Християнської ери, за століття до народження Христа і за тисячоліття до Платона і Аристотеля. Не даремно Європейський календар з дня створення світу нараховує більш ніж 7000 років. По цьому календарю ми всі живемо зараз у 7519 році і саме таке рахування років полюблив Олександр Сергійович Пушкін-Ганнібал-фон-Шеберх.

Маршрут поїздки:

Івано-Франківськ – Старий– Косів - Сокільський Хребет – Косів — Івано-Франківськ.

Програма туру:

1 день

- Зустріч в Івано-Франківську (з 8 по 9 годину). Поселення у готелі і сніданок (з 9 по 10 годину). Оглядова екскурсія - площа Шептицького і «Римо-Католицький Костел» (з 10 до 11 години) і відвідування Обласного

художнього музею («Усипальня Потоцьких») (з **11 до 12 години**). Обід (з **12 до 13 години**) а також відвідування музею «Ратуша» (з **13 до 14 години**). «Вільний час» з відвідуванням кафе у центрі міста (з **14 по 17 години**) і прийняття участі у вечірній літургії Римо-Католицькому Костелі (з **18 по 19 години**) (молитва з історичним наповненням на мові туриста по плеєру). Вечеря і вільний час (з **19 по 21 години**). Заказ вишиванок і сувенірів (з **21 по 22 години**), які бажають туристи придбати на Косовщині по світлинам (все передається нами по телефону до крамниць Косова).

2 день

- сніданок у 8 годині; від'їзд у **8-40**, і участь у Храмовому Святі **Успіння Пресвятої Богородиці у Старому Косові** (з **10 до 12 години**), яку відвідало багато видатних особистостей України. Приїзд до Косова (у **14-15 години**), поселення і відвідування музею (з **15-17 години**) історії Гуцульщини (як альтернатива хребет Великих Каменів поряд з центром Косова).

3 день

- сніданок у 8 годині і відвідування «Майстерень Цивілізації», а саме «Кащицького каменя» («Голови Тигра») та печери «Роберта». Піший маршрут починається з села Бабин (з **9 години**) і триває шість годин (на маршруті короткий відпочинок з бутербродами). На маршруті є криниця, до якої просто дійти і вода якої має дійсно цілющі властивості (до **15 години**). Після повернення до села Бабин переїзд до центру Косова і відпочинок у садибі (до **18 години**). Вечорі зустріч із власницею крамниці (з **18-19 години**), яка виконала заказ паломників і запропонує ще низку виробів, а також спільна вечеря із ловленням форелі (з **19 години до 23-24 години**).

4 день

- сніданок у 8 годині і прийняття участі у ранковій літургії в старовинному дерев'яному храмі Василя Великого міста Косова або у дерев'яному храмі у містечку Криворівня в Церкві Різдва Пресвятої Богородиці (з **10 до 11**). Переїзд до Івано-Франківська або до Львову.

Інформація для кошторису на одну людину:

Доба в Косові - 110 грн. (ніч) Сніданок -30 грн. Обід - 40 грн. Вечеря. – 35 грн.

Ресторан на одну людину в Косові 13 липня – 100 грн. (за форель без спиртного).

Маршрут по горах в Косові – 50 грн.

Білет у музеї в Івано-Франківську – 30 грн.

Загальну суму по одній людині при кількості в 15 чоловік - дамо додатково (з'ясуємо вартість мікроавтобуса на три доби).

Всіх паломників, хто пройде цей маршрут, ми чекаємо на виставці у 2011 р. в Сарагосі в Іспанії «Співпраця вчених - основа Демократії в ХХІ сторіччі».

**Пропозиція: А.Випасняка, О.Васильєва
19.06.2011 (7519) р.**

Реальні маршрути (після уточнення на місці у Косові) – III Варіант

**Храмове Свято Преображення Господнє – Енергетичні ДЖЕРЕЛА
МАЙБУТНЬОГО: Християнські традиції в минулому і сучасності**

Запрошуємо в чарівне Серце Карпат - на Гуцульщину –до Церкви Св. Пророка Іллі у селі Дора та до Церкви Різдва Пресвятої Богородиці у містечку Криворівня, а також до міста Косів, де є також залишки «Енергетичних Старовинних Споруд» на Сокільському Хребті.

Маршрут з 18 серпня по 219 серпня 2011 р.

Протягом мандрівки Ви будете мати змогу ознайомитись з християнською історією міста Станіславіва (сучасного Івана-Франківська), яка починалась офіційно з XVII століття (а село Вовченці на 250 років старіше). У 1654 році краківський воєвода і великий коронний гетьман [Станіслав Ревера Потоцький](#) викупив землі, де лежить нинішнє місто, у заможної родини Жечковських з метою спорудження тут [фортеці](#) для захисту від набігів кримських татар та як свій опорний пункт на [галицькій землі](#).

Місто-фортеця було споруджене за короткий термін (5 місяців) за проектом Франціско Корассіні з Авіньйону у формі шестикутника з додатковими бастеями, редутами і фортом, що оточував власне замок

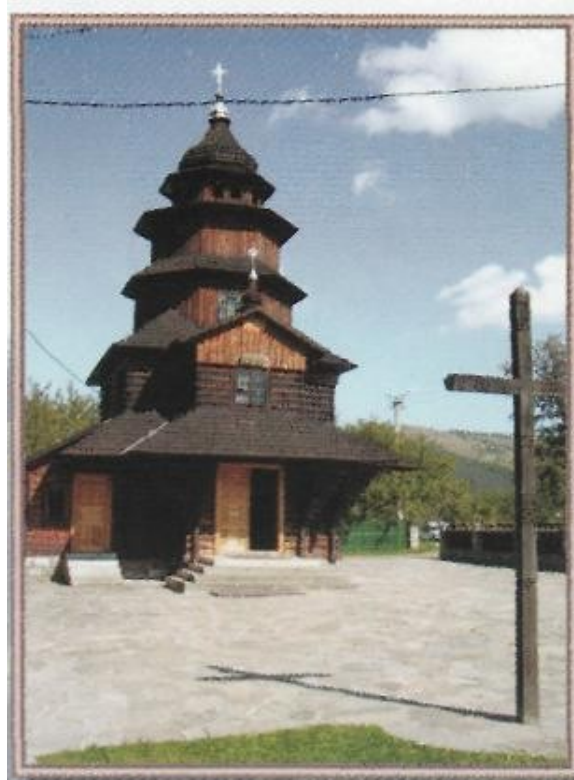

У XVIII-XIX ст. місто було значним торгово-ремісничим осередком Польщі, а від 1772 року — імперії Габсбургів (від 1804—Австрійської імперії, від 1867 — Австро-Угорщини).

Національні синьо-жовті прапори піднялися над містом уже в квітні [1990](#) року, а на референдумі [1991](#) року масово проголосували за незалежність [України](#).

Ви будете мати змогу прийняти участь у Храмовому Святі **Преображення Господнє у селі Дора** та відвідати християнську літургію в старовинному дерев'яному храмі у містечку Криворівня в Церкві Різдва Пресвятої Богородиці, а також відчутти глибину розуміння головних засад Християнства.

Ви побуваєте у музеях Гуцульщини і будете мати можливість придбати автентичні сувеніри Косівщини. А головне – самі побуваєте на старовинному місті, де стародавні Європейці, ще задовго до народження Христа використовували енергію Землі, як це робили і в Стоунхенджі, і в Єгипті, і в Мака-Пікчу.

Протягом туру Ви побачите в ранкових променях сонця те, що мешканці Європи бачили декілька тисяч років тому. І ми сподіваємось, що Ви після цієї подорожі будете спроможні їх зрозуміти, а головне – ніколи вже не побачите в інженерних виробничих спорудах «неолітичну обсерваторію».

Весь тур просякнутий духом поваги до розуму і праці Європейців, які жили і творили на теренах Центральної Європи на початку Християнської ери, за століття до народження Христа і за тисячоліття до Платона і Аристотеля. Не даремно Європейський календар з дня створення світу нараховує більш ніж 7000 років. По цьому календарю ми всі живемо зараз у 7519 році і саме таке

рахування років полюбляв Олександр Сергійович Пушкін-Ганнібал-фон-Шеберх.

Маршрут поїздки:

Івано-Франківськ – село Дора - Сокільський Хребет – Косів — Івано-Франківськ.

Програма туру:

1 день

- Зустріч в Івано-Франківську (з **8 по 9 годину**). Поселення у готелі і сніданок (з **9 по 10 годину**). Оглядова екскурсія - площа Шептицького і «Римо-Католицький Костел» (з **10 до 11 години**) і відвідування Обласного художнього музею («Усипальня Потоцьких») (з **11 до 12 годину**). Обід (з **12 до 13 годину**) а також відвідування музею «Ратуша» (з **13 до 14 годину**). «Вільний час» з відвідуванням кафе у центрі міста (з **14 по 17 годину**) і прийняття участі у вечірній літургії Римо-Католицькому Костелі (з **18 по 19 годину**) (молитва з історичним наповненням на мові туриста по плеєру). Вечеря і вільний час (з **19 по 21 годину**). Заказ вишиванок і сувенірів (з **21 по 22 годину**), які бажають туристи придбати на Косовщині по світлинам (все передається нами по телефону до крамниць Косова).

2 день

- сніданок у 8 годині; від'їзд у **8-40**, і участь у Храмовому Святі **Преображення Господнє у селі Дора (з 10 до 12 години)**, яку відвідало багато видатних особистостей України. Приїзд до Косова (у **14-15 годині**), поселення і відвідування музею (з **15-17 години**) історії Гуцульщини (як альтернатива хребет Великих Каменів поряд з центром Косова).

3 день

- сніданок у 8 годині і відвідування «Майстерень Цивілізації», а саме «Кащицького каменя» («Голови Тигра») та печери «Роберта». Піший маршрут починається з села Бабин (з **9 години**) і триває шість годин (на маршруті короткий відпочинок з бутербродами). На маршруті є криниця, до якої просто дійти і вода якої має дійсно цілющі властивості (до **15 години**). Після повернення до села Бабин переїзд до центру Косова і

відпочинок у садибі (до 18 години). В вечорі зустріч із власницею крамниці (з 18-19 години), яка виконала заказ паломників і запропонує ще низку виробів, а також спільна вечеря із ловленням форелі (з 19 години до 23-24 години).

4 день

- сніданок у 8 годині і прийняття участі у ранковій літургії в старовинному дерев'яному храмі Василя Великого міста Косова або у дерев'яному храмі у містечку Криворівня в Церкві Різдва Пресвятої Богородиці (з 10 до 11). Переїзд до Івано-Франківська або до Львову.

Інформація для кошторису на одну людину:

Доба в Косові - 110 грн. (ніч) Сніданок -30 грн. Обід - 40 грн. Вечеря. – 35 грн.

Ресторан на одну людину в Косові 13 липня – 100 грн. (за форель без спиртного).

Маршрут по горах в Косові – 50 грн.

Білет у музеї в Івано-Франківську – 30 грн.

Загальну суму по одній людині при кількості в 15 чоловік - дамо додатково (з'ясуємо вартість мікроавтобуса на три доби).

Всіх паломників, хто пройде цей маршрут, ми чекаємо на виставці у 2011 р. в Сарагосі в Іспанії «Співпраця вчених - основа Демократії в ХХІ сторіччі».

**Пропозиція: А.Випасняка, О.Васильєва
19.06.2011 (7519) р.**

Реальні маршрути (після уточнення на місці у Косові) – III Варіант

**Храмове Свято Пророка Іллі – Енергетичні ДЖЕРЕЛА МАЙБУТНЬОГО:
*Християнські традиції в минулому і сучасності***

Запрошуємо в чарівне Серце Карпат - на Гуцульщину –до Церкви Св. Пророка Іллі у селі Дора та до Церкви Різдва Пресвятої Богородиці у містечку Криворівня, а також до міста Косів, де є також залишки «Енергетичних Старовинних Споруд» на Сокільському Хребті.

Маршрут з 6 серпня по 9 серпня 2011 р.

Протягом мандрівки Ви будете мати змогу ознайомитись з християнською історією міста Станіславів (сучасного Івана-Франківська), яка починалась офіційно з XVII століття (а село Вовченці на 250 років старіше). У 1654 році краківський воєвода і великий коронний гетьман [Станіслав Ревера Потоцький](#) викупив землі, де лежить нинішнє місто, у заможної родини Жечковських з метою спорудження тут [фортеці](#) для захисту від набігів кримських татар та як свій опорний пункт на [галицькій землі](#).

Місто-фортеця було споруджене за короткий термін (5 місяців) за проектом Франціско Корассіні з [Авіньйону](#) у формі шестикутника з додатковими бастеями, редутами і фортом, що оточував власне замок Потоцьких.

У [XVIII-XIX ст.](#) місто було значним торгово-ремісничим осередком [Польщі](#), а від [1772](#) року — імперії [Габсбургів](#) (від [1804](#) — [Австрійської імперії](#), від [1867](#) — Австро-Угорщини).

Національні синьо-жовті прапори піднялися над містом уже в квітні [1990](#) року, а на референдумі [1991](#) року масово проголосували за незалежність [України](#).

Ви будете мати змогу прийняти участь у Храмовому Святі **Пророка Іллі у селі Дора** та відвідати християнську літургію в старовинному дерев'яному храмі у містечку Криворівня в Церкві Різдва Пресвятої Богородиці, а також відчутти глибину розуміння головних засад Християнства.

Ви побуваєте у музеях Гуцульщини і будете мати можливість придбати автентичні сувеніри Косівщини. А головне – самі побуваєте на старовинному місті, де стародавні Європейці, ще задовго до народження Христа використовували енергію Землі, як це робили і в Стоунхенджі, і в Єгипті, і в Мака-Пікчу.

Протягом туру Ви побачите в ранкових променях сонця те, що мешканці Європи бачили декілька тисяч років тому. І ми сподіваємось, що Ви після цієї подорожі будете спроможні їх зрозуміти, а головне – ніколи вже не побачите в інженерних виробничих спорудах «неолітичну обсерваторію».

Весь тур просякнутий духом поваги до розуму і праці Європейців, які жили і творили на теренах Центральної Європи на початку Християнської ери, за століття до народження Христа і за тисячоліття до Платона і Аристотеля. Не даремно Європейський календар з дня створення світу нараховує більш ніж 7000 років. По цьому календарю ми всі живемо зараз у 7519 році і саме таке рахування років полюбляв Олександр Сергійович Пушкін-Ганнібал-фон-Шеберх.

Маршрут поїздки:

Івано-Франківськ – село Дора - Сокільській Хребет – Косів — Івано-Франківськ.

Програма туру:

1 день

- Зустріч в Івано-Франківську (з **8 по 9 годину**). Поселення у готелі і сніданок (з **9 по 10 годину**). Оглядова екскурсія - площа Шептицького і «Римо-Католицький Костел» (з **10 до 11 години**) і відвідування Обласного художнього музею («Усипальня Потоцьких») (з **11 до 12 годину**). Обід (з **12 до 13 годину**) а також відвідування музею «Ратуша» (з **13 до 14 годину**). «Вільний час» з відвідуванням кафе у центрі міста (з **14 по 17 годину**) і прийняття участі у вечірній літургії Римо-Католицькому Костелі (з **18 по 19 годину**) (молитва з історичним наповненням на мові туриста по плеєру). Вечеря і вільний час (з **19 по 21 годину**). Заказ вишиванок і сувенірів (з **21 по 22 годину**), які бажають туристи придбати на Косовщині по світлинам (все передається нами по телефону до крамниць Косова).

2 день

- сніданок у 8 годині; від'їзд у **8-40**, і участь у Храмовому Святі **Пророка Іллі у селі Дора (з 10 до 12 години)**, яку відвідало багато видатних особистостей України. Приїзд до Косова (у **14-15 години**), поселення і відвідування музею (з **15-17 години**) історії Гуцульщини (як альтернатива хребет Великих Каменів поряд з центром Косова).

3 день

- сніданок у 8 годині і відвідування «Майстерень Цивілізації», а саме «Кащицького каменя» («Голови Тигра») та печери «Роберта». Піший маршрут починається з села Бабин (з **9 години**) і триває шість годин (на маршруті короткий відпочинок з бутербродами). На маршруті є криниця, до якої просто дійти і вода якої має дійсно цілющі властивості (до **15 години**). Після повернення до села Бабин переїзд до центру Косова і відпочинок у садибі (до **18 години**). Ввечері зустріч із власницею крамниці (з **18-19 години**), яка виконала заказ паломників і запропонує ще низку виробів, а також спільна вечеря із ловленням форелі (з **19 години до 23-24 години**).

4 день

- сніданок у 8 годині і прийняття участі у ранковій літургії в старовинному дерев'яному храмі Василя Великого міста Косова або у дерев'яному храмі у містечку Криворівня в Церкві Різдва Пресвятої Богородиці (з **10 до 11**). Переїзд до Івано-Франківська або до Львову.

Інформація для кошторису на одну людину:

Доба в Косові - 110 грн. (ніч) Сніданок -30 грн. Обід - 40 грн. Вечеря. – 35 грн.

Ресторан на одну людину в Косові 13 липня – 100 грн. (за форель без спиртного).

Маршрут по горах в Косові – 50 грн.

Білет у музеї в Івано-Франківську – 30 грн.

Загальну суму по одній людині при кількості в 15 чоловік - дамо додатково (з'ясуємо вартість мікроавтобуса на три доби).

Всіх паломників, хто пройде цей маршрут, ми чекаємо на виставці у 2011 р. в Сарагосі в Іспанії «Співпраця вчених - основа Демократії в ХХІ сторіччі».

Пропозиція: А.Випасняка, О.Васильєва
19.06.2011 (7519) р.